

WIEŚCI GMINNE

Antolin * Bilsko* Brzeziny* Ciechocin * Dąbie * Felinów * Gwizdów *
Kalenne* Lute* Majdan * Michałówka * Modliborzycy * Pasięka* Słupie *
Stojeszyn Pierwszy * Stojeszyn Drugi * Stojeszyn Kolonia* Świnki *
Węgliska * Wierzchowiska Pierwsze * Wierzchowiska Drugie *
Wolica Pierwsza * Wolica Druga * Wolica Kolonia * Kolonia Zamek *
Zarajec*

Nr 61

Grudzień 2020

**Kwartalnik wydawany przez Urząd Miejski i Bibliotekę u Kazimierza.
Miejsko - Gminną Bibliotekę Publiczną im. K. Zielińskiego
w Modliborzycach**

**Z okazji zbliżającego się Bożego Narodzenia
pragniemy życzyć pełnych radości i spokoju świąt.
Niech ten czas będzie pełen ciepła i rodzinnej atmosfery.**

**Dużo radości, pogody ducha,
spełnienia marzeń i wszelkiej pomyślności,
a także wielu sukcesów w nadchodzącym roku.**

**Przewodniczący Rady Miejskiej
w Modliborzycach
Adam Kapusta**

**Burmistrz Modliborzyc
Witold Kowalik**

**Redakcja
"Wieści Gminnych"**

102. ROCZNICA ODZYSKANIA PRZEZ POLSKĘ NIEPODLEGŁOŚCI

*"Półtora wieku walk, krwawych nieraz i ofiarnych,
znalazło swój triumf w dniu dzisiejszym.
Dzisiaj mamy wielkie święto narodu,
święto radości po długiej, ciężkiej nocy cierpień".*

Marszałek Józef Piłsudski

102 lata temu, 11 listopada 1918 r., Polska odzyskała niepodległość. Tego dnia uwolniony z twierdzy magdeburskiej Józef Piłsudski przejął z rąk Rady Regencyjnej władzę wojskową, po trzech dniach władzę cywilną, by wreszcie „jako Wódz Naczelny Armii Polskiej [...] notyfikować rządowi i narodom wojującym i neutralnym” powrót „Polskiej Rzeczypospolitej Odrodzonej i Niepodległej” na mapę świata. Po 123 latach Polska stawała się suwerennym państwem, odzyskując podmiotowość na arenie międzynarodowej.

Niepodległość, wywalczyli sobie sami Polacy wykorzystując zaistniałe sprzyjające okoliczności historyczne. Pamiętajmy o tych, którzy przez cały wiek XIX zachowali wiarę w odrodzenie naszego państwa, za tę wielką sprawę walczyli i ginęli...

Tegoroczne obchody Narodowego Święta Niepodległości miały nietypowy charakter. Wszystko ze względu na obowiązujący reżim sanitarny, który wyklucza organizację dużych zgromadzeń. Uroczystości odbyły się w ograniczonej formie.

O godzinie 10.00 w Kościele Parafialnym pw. Świętego Stanisława Biskupa i Męczennika w Modliborzycach odprawiona została Msza Święta w intencji Ojczyzny, transmitowana online na kanale <https://parafia.modliborzycy24.pl>.

Mszę celebrował ksiądz Przemysław Pałacha. Na zakończenie nabożeństwa głos zabrał Przewodniczący Rady Miejskiej w Modliborzycach Adam Kapusta, wygłaszając okolicznościowe przemówienie.

Po Mszy Świętej przybyłe delegacje złożyły kwiaty pod pomnikiem Marszałka Józefa Piłsudskiego na modliborzyckim rynku. W imieniu społeczności Gminy Modliborzycy wieniec złożyli przedstawiciele władz samorządowych: Burmistrz Modliborzyc - Witold Kowalik, Przewodniczący Rady Miejskiej w Modliborzycach - Adam Kapusta oraz Sekretarz Gminy Modliborzycy - Marzena Doelcka-Joczek. Kwiaty pod pomnikiem Marszałka złożyła także delegacja Zarządu Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w Modliborzycach oraz delegacja Klubu Parlamentarnego PiS.

Udział w uroczystościach wzięła także sekcja ułańska z Grupy Rekonstrukcyjno-Historycznej im. płk Tadeusza Zieleniewskiego z Majdanu Obleszcze.

Dziękujemy wszystkim za udział i przygotowanie tegorocznych obchodów Święta Niepodległości. Choć uroczystości 102. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości były w tym roku skromniejsze, idea święta pozostaje niezmienna. To pamięć o bohaterach roku 1918 – twórcach Niepodległej Polski i wszystkich, którzy o wolność Ojczyzny walczyli.

Tekst, foto. K. Pyć

Redakcja „WIEŚCI GMINNYCH”

informuje, że materiały do kolejnych numerów naszego kwartalnika przyjmowane będą:

do 15.03.2021 r. - wydanie marcowe nr 62

Adres e-mail redakcji: wiescigminne1@onet.pl

INWESTYCJE

1. Gmina Modliborzyce podpisała w listopadzie 2020 roku umowę na realizację projektu pn.: „**Odnawialne źródła energii w gminie Modliborzyce**”, którego wniosek o dofinansowanie został złożony 30 września 2019 roku, w odpowiedzi na konkurs w ramach Osi Priorytetowej 4 Energia przyjazna środowisku, Działania 4.1 Wsparcie wykorzystania OZE RPO WL na lata 2014-2020. W ramach projektu mieszkańcy gminy Modliborzyce, którzy mają zawarte stosowne umowy będą mieli wykonane instalacje OZE. I tak na terenie gminy będzie zamontowanych 78 instalacji kolektorów słonecznych, 42 pieców c.o. na biomasę i 204 instalacji fotowoltaicznych o mocy 3,10 kWp. Obecnie Gmina jest na etapie przygotowania procedury przetargu nieograniczonego, dzięki któremu zostanie wyłoniony wykonawca zadania inwestycyjnego a mieszkańcy gminy dowiedzą się o całkowitym koszcie wkładu własnego, który będą zobowiązani ponieść przed montażem instalacji. Poziom dofinansowania ze środków Unii Europejskiej w ramach RPO WL wynosi 65% kosztów netto. Planowany termin realizacji zadania od maja 2021r. do czerwca 2022r..

2. Gmina Modliborzyce w dniu 30.11.2020r. zawarła umowę z firmą PBI Infrastruktura Spółka Akcyjna z Kraśnika na realizację inwestycji

dotyczącej przebudowy drogi gminnej nr 109062L w miejscowości Zarajec. W ramach zadania została wykonana nawierzchnia bitumiczna na długości 435m. Koszt realizacji robót budowlanych 69 709,76 zł brutto.

3. Gmina Modliborzyce we wrześniu br. realizowała inwestycję pn.: „**Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie Brzeziny od km 0+000 do km 0+778**”. Wykonawcą inwestycji była firma AGLET Sp. z o.o. z Warszawy. Koszt realizacji inwestycji wyniósł 243 669,78 zł brutto. Zadanie zostało zrealizowane dzięki dotacji celowej ze środków budżetu województwa lubelskiego w ramach Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych (127 000,00 zł), budżetu Gminy Modliborzyce (86 669,78 zł) oraz Nadleśnictwa Janów Lubelski (30 000,00 zł). W ramach inwestycji na długości 778m została położona nawierzchnia bitumiczna.

4. Zakończone zostały prace na zadaniu pn.: „Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2803L Stojeszyn Pierwszy-Zarajec w lokalizacji od km 0+405 do km 1+000”, które Gmina Modliborzyce realizowała wspólnie z Powiatem Janowskim. Wartość robót wyniosła 495 299,41 zł, z czego środki w wysokości 272 414,68 zł zostały przekazane z budżetu Gminy w postaci dotacji finansowej.

Referat ds.
Inwestycji

POWSZECHNY SPIS ROLNY – SPISALIŚMY SIĘ W 100%

30 listopada 2020 r. na terenie Gminy Modliborzyce zakończył się Powszechny Spis Rolny 2020. Było to pełne rolnicze badanie statystyczne, które odbywa się cyklicznie co 10 lat. Wyniki spisu rolnego są jedynym źródłem, które pozwala dokładnie scharakteryzować polskie rolnictwo i pokazać zmiany, jakie zaszły od poprzedniego spisu. Służą władzom, zarówno centralnym, jak i lokalnym do podejmowania decyzji strategicznych, opartych na analizie danych oraz prowadzenia polityki rolnej. Także na podstawie danych ze spisu rolnego Komisja Europejska określa wielkość wsparcia Unii Europejskiej dla Polski w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, dzięki któremu od wielu lat modernizuje się polskie rolnictwo.

Przygotowanie i realizacja Powszechnego Spisu Rolnego były ogromnym wyzwaniem organizacyjnym i logistycznym. Za organizację spisu rolnego odpowiadali: Prezes Głównego Urzędu Statystycznego jako Generalny Komisarz Spisowy, na terenie województwa – Wojewoda jako Wojewódzki Komisarz Spisowy, na terenie gminy – Burmistrz jako Gminny Komisarz Spisowy.

Gminne Biura Spisowe zapewniały m.in. stanowiska do dokonania spisu, organizowały nabory na rachmistrzów i brały udział w szkoleniach, przygotowaniach do wykonywania czynności spisowych oraz współdziałały w popularyzacji spisu rolnego. Największym wyzwaniem dla organizatorów spisu było dotarcie do każdego rolnika.

Powszechny Spis Rolny trwał od 1 września do 30 listopada 2020 r. i był obowiązkowy. Gospodarstwa spisywane były wg stanu na dzień 1 czerwca 2020 r. Na terenie Gminy Modliborzyce obowiązkiem spisu objętych było łącznie 1 060 gospodarstw rolnych. – Spis został wykonany w 100 %, w tym: 74,73 % (792 gospodarstw rolnych) – zostało spisanych metodą wywiadu bezpośredniego, prowadzonego przez rachmistrza terenowego, 12,53 % (133 gospodarstw rolnych) – poprzez wywiad telefoniczny prowadzony przez rachmistrza telefonicznego, natomiast 12,74 % poprzez samospis, co oznacza, że 135 rolników spisało się za pośrednictwem interaktywnej aplikacji.

W naszej gminie pracowało 4 rachmistrzów terenowych, którzy przeprowadzali wywiady telefonicznie lub odwiedzili właścicieli gospodarstw rolnych w domach.

Serdecznie dziękuję wszystkim rolnikom i właścicielom gospodarstw rolnych za świadome podejście i udział w Powszechnym Spisie Rolnym, a tym samym wypełnienie ustawowego obowiązku.

Słowa podziękowania kieruję także w stronę Rachmistrzów spisowych, którzy w tym trudnym czasie pandemii wykonywali swoją pracę sumiennie i z pełnym zaangażowaniem, a także w stronę członków Gminnego Biura Spisowego w Modliborzycach za organizację i koordynację prac spisowych.

Gminny Komisarz Spisowy
Witold Kowalik - Burmistrz Modliborzyce

STAWKI PODATKOWE NA 2021 ROK

Stawki podatkowe na 2021 rok uchwalone na sesji Rady Miejskiej w Modliborzycach w dniu 24 listopada 2020 r. przedstawiają się następująco:

I. Podatek rolny: 75,00 zł za 1 hektar przeliczeniowy,

II. Podatek od nieruchomości:

1/ od gruntów:

a/ związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków – **0,95 zł** od 1 m² powierzchni,

b/ pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub pod wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych – **4,99 zł** od 1 ha powierzchni,

c/ pozostałych:

- zajętych pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne – **0,26 zł** od 1 m² powierzchni,

- pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – **0,50 zł** od 1 m² powierzchni.

d) niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2018r. poz. 1398 oraz z 2019 r. poz. 730), i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego – **3,28 zł** od 1 m² powierzchni;

2/ od budynków lub ich części:

a/ mieszkalnych – **0,43 zł** od 1 m² powierzchni użytkowej,

b/ związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej – **21,00 zł** od 1 m² powierzchni użytkowej,

c/ zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym – **11,62 zł** od 1 m² powierzchni użytkowej,

d/ związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń – **4,90 zł** od 1 m² powierzchni użytkowej,

e/ pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – **4,20 zł** od 1 m² powierzchni użytkowej.

3/ od budowli – 2% ich wartości.

III. Podatek od środków transportowych:

1. od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu:

a) powyżej 3,5 tony do 5,5 tony włącznie **450,00 zł**

b) powyżej 5,5 tony do 9 ton włącznie **750,00 zł**

c) powyżej 9 ton i poniżej 12 ton **900,00 zł**

2. od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu równej lub wyższej niż 12 ton stawki podatku są następujące:

STAWKI PODATKU DLA POJAZDÓW OKREŚLONYCH W ART. 8 PKT 2 USTAWY

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita (w tonach)		Stawka podatku (w złotych)	
nie mniej niż	mniej niż	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	Inne systemy zawieszenia osi jezdnych
1	2	3	4
Dwie osie			
12	13	190,00	210,00
13	14	250,00	580,00
14	15	580,00	850,00
15		850,00	1.650,00
Trzy osie			
12	17	190,00	400,00
17	19	400,00	700,00
19	21	700,00	1.050,00
21	23	1.050,00	1.400,00
23	25	1.400,00	1.900,00
25		1.400,00	1.900,00
Cztery osie i więcej			
12	25	800,00	800,00
25	27	1.150,00	1.650,00
27	29	1.650,00	2.400,00
29	31	1.650,00	2.600,00
31		1.650,00	2.600,00

3. od ciągnika siodłowego lub balastowego przystosowanego do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 tony i poniżej 12 ton – **1 050,00 zł**

4. od ciągnika siodłowego lub balastowego przystosowanego do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton, stawki podatku są następujące:

STAWKI PODATKOWE DLA POJAZDÓW OKREŚLONYCH W ART.8 PKT 4 USTAWY

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów: Ciągnik siodłowy + naczepa, Ciągnik balastowy + przyczepa (w tonach)		Stawka podatku (w złotych)	
nie mniej niż	mniej niż	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszenia osi jezdnych
1	2	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)
3	4		
Dwie osie			
12	18	120,00	120,00
18	25	510,00	720,00
25	31	720,00	1.250,00
31		1.400,00	2.200,00
Trzy osie i więcej			
12	40	1.360,00	1.700,00
40		1.800,00	2.500,00

5. od przyczepy lub naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton i poniżej 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego - **900,00 zł**,

6. od przyczepy lub naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego, stawki podatku są następujące:

STAWKI PODATKOWE DLA POJAZDÓW OKREŚLONYCH W ART. 8 PKT 6 USTAWY

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów: naczepa/przyczepa + pojazd silnikowy (w tonach)		Stawka podatku (w złotych)	
nie mniej niż	mniej niż	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszenia osi jezdnych
1	2	3	4
Jedna oś			
12	18	110,00	110,00
18	25	230,00	450,00
25		450,00	750,00
Dwie osie			
12	28	320,00	400,00
28	33	750,00	1.000,00
33	38	1.000,00	1.300,00
38		1.300,00	1.700,00
Trzy osie i więcej			
12	38	850,00	1.100,00
38		1.100,00	1.400,00

7. od autobusu, w zależności od liczby miejsc do siedzenia poza miejscem kierowcy:

a) mniejszej niż 22 miejsca **1 050,00 zł**,

b) równej lub wyższej niż 22 miejsca **1 320,00 zł**.

IV. Podatek leśny – stawka została ogłoszona przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego i wynosi **43,3048 zł** za 1 hektar

GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI

Od 1 października 2020 roku zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Modliborzyce, każdy mieszkaniec ma obowiązek segregacji odpadów komunalnych. Kontrolę prawidłowości segregacji prowadzić będą pracownicy firmy odbierającej odpady komunalne. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, na właściciela nieruchomości nałożona zostanie kara w wysokości 90,00 zł od jednego mieszkańca.

Poniżej przedstawiamy zasady prawidłowej segregacji odpadów

Do worka żółtego – METALE I TWORZYWA SZTUCZNE, wrzucamy:

- odkręcone i zgniecione puste butelki plastikowe po napojach, plastikowe nakrętki (jeżeli nie są zbierane w ramach innych akcji)
- puste opakowania po kosmetykach, chemii gospodarczej i środkach czystości
- plastikowe opakowania po żywności (np. kubki po jogurtach)
- puszki po napojach, konserwach, kapsle, zakrętki od słoików
- kartony po sokach, napojach, mleku
- metale kolorowe

Tu nie wrzucamy:

- mokrych folii, woreczków foliowych, reklamówek; butelek i pojemników z zawartością
- tworzyw sztucznych pochodzenia medycznego
- opakowań po olejach i smarach, płynach chłodniczych, nawozach, aerozolah
- puszek i pojemników po farbach i lakierach
- tworzyw piankowych, styropianu; plastikowych zabawek
- sprzętu AGD i RTV

Do worka zielonego – SZKŁO, wrzucamy:

- butelki i szklane opakowania po napojach i żywności
- butelki po napojach alkoholowych
- słoiki (bez nakrętek, zacisków, gumowych uszczelki)
- inne opakowania szklane

Tu nie wrzucamy:

- opakowań po lekarstwach; zniczy z zawartością wosku
- szkła laboratoryjnego, termometrów, rtęciówek, strzykawek
- szkła okularowego, zbrojonego, szyb samochodowych

- szkła żaroodpornego, żarówek, świetlówek
- lamp neonowych, fluorescencyjnych i rtęciowych, reflektorów
- ekranów i lamp telewizyjnych; luster; ceramiki, porcelany; kapsli, zatyczek i zakrętek

Do worka niebieskiego – PAPIER, wrzucamy:

- gazety, czasopisma
- papier szkolny i biurowy
- zeszyty i książki w miękkich okładkach lub z usuniętymi twardymi okładkami
- torebki i worki papierowe, papier pakowy, tekturę i kartony

Tu nie wrzucamy:

- zabrudzonego lub tłustego papieru
- papieru woskowego (katalogów i folderów reklamowych)
- papieru połączonego z innymi materiałami (np. folią, metalem)
- opakowań z zawartością np. żywnością, wapnem, cementem
- kalek termicznych i papierów przebitkowych (rachunki, faktury)
- kartonów po sokach i innych napojach; papierowych wkładów wodoodpornych, tapet
- pieluch jednorazowych, podasek, artykułów higienicznych

Do worka brązowego – BIO (odpady biodegradowalne), wrzucamy:

- liście, kwiaty i skoszoną trawę
- rozdrobnione gałęzie i krzewy (granulacja do 3 cm)
- trociny i korę drzew
- resztki żywności (bez mięsa)
- obierki z owoców i warzyw, przeterminowane warzywa i owoce
- skorupki jaj; fusy po kawie i herbacie

Tu nie wrzucamy:

- mięsa i kości zwierząt, odchodów zwierząt
- oleju jadalnego
- popiołu z węgla kamiennego
- drewna impregnowanego; płyt wiórowych i pilśniowych
- ziemi i kamieni.

W przypadku zadeklarowania posiadania kompostownika, właściciel nieruchomości nie może wystawiać worka brązowego służącego do gromadzenia BIOODPADÓW.

HARMONOGRAM ZBIÓRKI ODPADÓW KOMUNALNYCH NA TERENIE GMINY MODLIBORZYCE I KWARTAŁ 2021 ROK

Miejscowość	Odpady segregowane (papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne)	Odpady zmieszane	Odpady biodegradowalne (bioodpady)
Antolin, Wierzchowiska Pierwsze, Wierzchowiska Drugie, Węglińska, Pasieka	12.01.2021 08.02.2021 08.03.2021	12.01.2021 08.02.2021 08.03.2021	-
Lute, Kolonia Zamek, Wolica Kolonia, Wolica Pierwsza, Wolica Druga, Biłsko	11.01.2021 05.02.2021 05.03.2021	11.01.2021 05.02.2021 05.03.2021	-
Gwizdów, Kalenne, Ciechocin, Świnki, Majdan, Brzeziny, Słupie	07.01.2021 03.02.2021 03.03.2021	07.01.2021 03.02.2021 03.03.2021	-
Stojeszyn Kolonia, Stojeszyn Pierwszy, Stojeszyn Drugi, Dąbie, Felinów, Zarajec, Michałówka	08.01.2021 04.02.2021 04.03.2021	08.01.2021 04.02.2021 04.03.2021	-
Modliborzyce	13.01.2021 11.02.2021 10.03.2021	13.01.2021 11.02.2021 10.03.2021	18.01.2021 15.02.2021 15.03.2021
Modliborzyce – zabudowa wielorodzinna	13.01.2021 11.02.2021 10.03.2021	04.01.2021 11.01.2021 18.01.2021 25.01.2021 01.02.2021 08.02.2021 15.02.2021 22.02.2021 01.03.2021 08.03.2021 15.03.2021 22.03.2021 29.03.2021	04.01.2021 11.01.2021 18.01.2021 25.01.2021 01.02.2021 08.02.2021 15.02.2021 22.02.2021 01.03.2021 08.03.2021 15.03.2021 22.03.2021 29.03.2021

RADA MIEJSKA W MODLIBORZYCACH

Minęły kolejne miesiące funkcjonowania Rady Miejskiej VIII kadencji samorządu w Modliborzycach. W tym okresie odbyło się 5 posiedzeń Rady Miasta, na których przyjęte zostało 41 uchwał. Zbierały się również komisje stałe. Oprócz tego w tym okresie, radni zapoznawali się z informacjami i sprawozdaniami przedstawianymi przez organ wykonawczy gminy. Po rozpatrzeniu raportu o stanie gminy, w którym Burmistrz zawarł podsumowanie swojej działalności w roku poprzednim, radni udzieliłi Burmistrzowi Modliborzyc wotum zaufania. Na tej samej, XVI-ej sesji, po rozpatrzeniu i zatwierdzeniu sprawozdania finansowego, radni udzieliłi Burmistrzowi Modliborzyc absolutorium z tytułu wykonania budżetu za rok 2019. Natomiast na XIX-ej sesji Rada w granicach swoich kompetencji podjęła uchwały w sprawach podatków na rok 2021. Decydują one w pewnym stopniu o kształcie budżetu gminy w przyszłym roku jednak na to jaki on finalnie będzie mają wpływ także dochody zewnętrzne, kondycja gospodarcza kraju i stan budżetu państwa. Niestety w tym momencie nie da się wykluczyć negatywnego oddziaływania epidemii na te i inne sfery naszego życia. Już w ciągu tych 9 miesięcy jej trwania doświadczyliśmy mnóstwa ograniczeń. Wiele wydarzeń, spotkań, zebrań zostało odwołanych lub odbywało się w zmienionej formie. Sesje nr XV i XIX odbyły się bez udziału gości zaproszonych i publiczności. My radni jesteśmy świadomi zagrożenia ale też swoich obowiązków i pragniemy zapewnić, że nasze akty prawa miejscowego były podejmowane zgodnie z prawem i weszły w życie. Aby wszystkie uchwały Rady zawierające przepisy powszechnie obowiązujące miały moc prawną, muszą być ogłoszone w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Zwykle wejście w życie następuje po 14-u dniach od takiego ogłoszenia. Tak jest np. z uchwałami podatkowym przyjętymi jednogłośnie na ostatniej sesji RM. W odniesieniu do innych uchwał rady miejskiej, przykładem której jest uchwała nr XIX/116/2020 dotycząca przystąpienia Gminy Modliborzycy do związku Transgranicznego Euroregion Roztocze, Rada Miejska mogła w sposób dowolny ale zarazem precyzyjny wskazać termin wejścia w życie. Kolejnym wariantem jest opcja wejścia uchwały w życie z dniem jej podjęcia. Taką klauzulą opatrzona jest m. in. uchwała Rady Miejskiej w Modliborzycach nr XIX/117/2020 dotycząca poręczenia Gminy Modliborzycy dla LGD „Leśny

Krag”. Rada przegłosowuje natomiast wszystkie uchwalane przez nią uchwały trafiają do organu nadzoru. Burmistrz Modliborzyc zobowiązany jest do przedłożenia Wojewodzie uchwał Rady Miejskiej w ciągu 7 dni od ich podjęcia. Kolejnym organem właściwym jeśli chodzi o nadzór finansowy jest Regionalna Izba Obrachunkowa. Burmistrz przedkłada do zaopiniowania RIO uchwałę budżetową oraz uchwałę w sprawie absolutorium. Wszystkie uchwały Rady Miejskiej w Modliborzycach, protokoły z posiedzeń, wyniki głosowań oraz materiały video publikowane są w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Modliborzycach.

Reasumując jak do tej pory Rada Miejska w Modliborzycach pomimo zaistniałej sytuacji stara się pracować w taki sposób aby systematycznie dokonywać prawnych rozstrzygnięć będących w naszych kompetencjach i aby procedury i terminy zostały zachowane. Nie mamy zaległości. Zbieramy się na wspólnych posiedzeniach jednak w znacznym stopniu pod dyktando środków ostrożności wprowadzonych ze względu na wirus SARS-CoV-2 wywołujący chorobę układu oddechowego: COVID-19. Dbając o zapewnienie dystansu podczas posiedzeń radnych konieczne było w dwóch sytuacjach skorzystanie z obiektu sali gimnastycznej przy Zespole Szkół w Modliborzycach. Zdaję sobie sprawę, że pokonanie epidemii będzie wymagało wielkiego wysiłku służb medycznych ale mam nadzieję, że to niebawem nastąpi i że nie będziemy zmuszeni korzystać z nowych możliwości wprowadzonych ustawą z 2 marca 2020r. Dotyczy ona szczególnych rozwiązań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych i wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Wprowadza m. in. wyjątkowy tryb podejmowania uchwał przez rady gmin w celu zapewnienia ich sprawnego funkcjonowania i właściwego trybu prac w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego. Niewidzialnego wroga nie lekceważymy ale ewentualne zdalne obrady radnych Rady Miejskiej w Modliborzycach to jednak ostateczność.

Z poważaniem
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Modliborzycach
Adam Kapusta

KS. MARCIN CHŁOPEK NOWYM PROBOSZCZEM PARAFII MODLIBORZYCE

W niedzielę 15 listopada 2020 r. podczas Mszy Świętej o godzinie 11.30 ks. Krzysztof Woźniak dziekan Dekanatu Modliborzycy wprowadził ks. kan. mgr Marcina Chłopka w urząd proboszcza naszej parafii. Nowo mianowanego proboszcza przywitani również władze samorządowe oraz parafianie, życząc mu zdrowia, szczęścia oraz wielu łask Bożych na każdy dzień.

Ks. Marcin Chłopek urodził się w 1980 roku w Staszowie. Jego rodzinną parafią to Olbierzowice. Po ukończeniu LO w Staszowie wstąpił do

W y s z e g o
S e m i n a r i u m
D u c h o w n e g o
w S a n d o m i e r z u .
Ś w i ę c e n i a
k a p ł a Ń s k i e p r z y j ą ł
2 8 m a j a 2 0 0 5
r o k u z r ą k k s i ę d z a
b i s k u p a M a r i a n a
Z i m a ł k a . J a k o
w i k a r i u s z
p r a c o w a ł
w p a r a f i a c h :
B a r a n ó w
S a n d o m i e r s k i ,
S a n d o m i e r z –
Ś w . J ó z e f a ,
T a r n o b r z e g - M B
N i e u s t a j ą c e j
P o m o c y , J e z o w e

– Św. Jana Chrzyciela, Jastkowice. W latach 2008-2014 pracował na misjach w Ekwadorze, w diecezji Babahoyo de Los Rios, duszpasterzując wśród miejscowej ludności. W latach 2015 – 2016 pełnił funkcję kierownika Ośrodka Caritas w Bojanowie. W latach 2016 -2018 pracował na misjach na Kubie będąc proboszczem w parafii Caibarien, w diecezji Santa Clara. Przed objęciem parafii w Modliborzycach przez półtora roku posługiwał jako proboszcz w Dąbrowie Olbięckiej. Lubi podróże i powieści sensacyjne. Interesuje się sportem i architekturą.

Opracował
ks. Przemysław Pałacha
zdj. Interent

EUROWIZJA JUNIOR 2020 ZA NAMI!

W Warszawie, 29 listopada 2020 r., odbył się finał 18. edycji Konkursu Piosenki Eurowizja Junior 2020.

Polska w konkursie była reprezentowana przez Alę Tracz ze Stojeszyna Pierwszego. 10-latką zaśpiewała utwór I'll Be Standing.

Ostatecznie Ala zajęła 9. miejsce. Młoda wokalistka występując w konkursie Eurowizja Junior 2020 dała z siebie wszystko. A stres musiał być niebywały. Dwunastu dziecięcych wykonawców muzycznych wystąpiło na scenie i każdy z nich starał się zdobyć uznanie Europejczyków. Ala poradziła sobie świetnie na scenie i z pewnością podbiła wiele serc w Polsce i w Europie.

Gratulujemy i dziękujemy całej ekipie Ali i z niecierpliwością czekamy na kolejne piosenki. Trzymamy kciuki za kolejne sukcesy Ali, które z pewnością przyjdą.

Jedno jest pewne jeszcze o Ali usłyszymy. Raz jeszcze dziękujemy i gratulujemy. Ala jesteś wielka!

Zdj. www.muzyka.interia.pl

Z ŻYCIA DZIENNEGO DOMU „SENIOR+”

Lato w Dziennym Domu „SENIOR +” w Modliborzycach wspominamy z uśmiechem i radością. Po wiosennej rozłące spowodowanej koronawirusem znów mogliśmy cieszyć się nawzajem swoją obecnością i spędzać razem aktywnie czas. Pomimo różnych wytycznych – podziałe

mniejsze grupy daliśmy radę i cieszyliśmy się każdym wspólnym dniem. Dowodem tego są piękne rękodzieła naszych seniorów, ich aktywny udział w ćwiczeniach, które odbywały się na świeżym powietrzu, realizacja projektu pn. „Pamiętamy – wspominamy!” upamiętniający setną rocznicę urodzin Jana Pawła II sfinansowanego ze środków Caritas Polska.

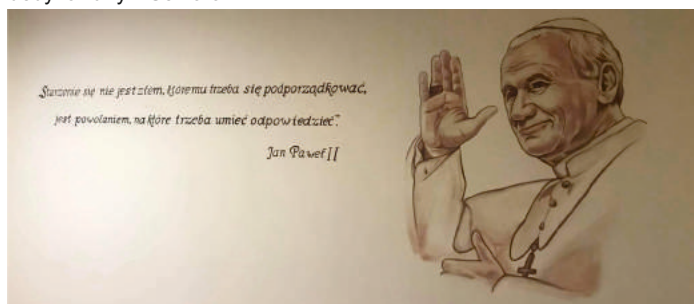
Po pięknym pożegnaniu lata, w połowie września smutna rozłąka znów powróciła do naszej Placówki z powodu pandemii koronawirusa. Dla nas wszystkich był to bardzo trudny czas pełen niepewności, niepokoju o jutro, izolacji i kwarantanny. Dzięki pomocy odpowiednich służb przetrwaliśmy ten trudny okres. Co wniosła w nasze życie pandemia koronawirusa?? - przede wszystkim to, iż w takich sytuacjach bycie razem, wzajemnie wspieranie się dobrym słowem i podtrzymywanie na duchu są rzeczami tak bardzo zapominanymi w dzisiejszych czasach. A wsparcie psychiczne drugiego człowieka jest terapią, która podbudowuje, uskrzydla i daje siłę na dalsze zmagania.

Zgodnie z decyzją Wojewody Lubelskiego obecnie nasza Placówka nie może świadczyć usług w formie stacjonarnej. Zgodnie z wytycznymi i reżimem sanitarnym wspieramy naszych seniorów w postaci gorącego posiłku, który codziennie dostarczamy. Seniorzy każdego dnia witają nas z uśmiechem i

radością, a czasem nawet ze łzami. Nasze codzienne spotkania są ważne zarówno dla naszych podopiecznych, jak i dla nas. Każda chwila razem podbudowuje, daje wewnętrzny spokój i poczucie bezpieczeństwa. W tym trudnym czasie Seniorzy mogą się do nas zwrócić ze swoimi troskami i na nas liczyć czy to w zrobieniu zakupów, czy podwiezieniu do lekarza.

Oprócz posiłków staramy się wypełnić wolny czas seniorom poprzez dostarczanie materiałów do terapii zajęciowej, krzyżówek i prasy. Seniorzy tworzą w swoich domach piękne rękodzieła, takie jak: krasnale, choinki, bombki, czapki i skarpetki na drutach i wiele innych rzeczy. Pomimo tak trudnych czasów nie zapomnieliśmy o Dniu Seniora. Podopieczni z ogromnym wzruszeniem odbierali podarunki i byli bardzo zaskoczeni, że pamiętamy o ich święcie.

Z niecierpliwością czekamy na ponowne otwarcie Placówki, w której pod nieobecność seniorów powstał portret Jana Pawła II z pięknym mottem dedykowanym Seniorom:

„Starzenie się nie jest złem, któremu trzeba się podporządkować, jest powołaniem, na które trzeba umieć odpowiedzieć”.

Anna Świeca

CZYTAŁAM! POLECAM!

„TO NIE DESZCZ, TO LUDZIE”
HALINA BIRENBAUM
MONIKA TUTAK-GOLL

Książka ta jest wywiadem z Haliną Birenbaum, polsko-izraelską pisarką, przeprowadzonym przez Monikę Tutak - Goll, reporterkę Wysokich Obcasów. To osobista i wzruszająca rozmowa o wojennych przeżyciach, o Holocauście, o okrucieństwach tamtych lat. Jest też świadectwem siły życia, miłości i pamięci. Bohaterka wywiadu, będąc dzieckiem straciła, ukochaną matkę na Majdanku, ojca w Treblince. Opowiada, co czuła jako dziecko przed wojną, w getcie warszawskim i różnych obozach koncentracyjnych a w końcu jako dorosła kobieta po wojnie. Przeżyła nie tylko getto, ale i Majdanek, Ravensbrück, Auschwitz - Birkenau oraz Neustadt - Glewe. Straciła prawie wszystkich swoich bliskich z wyjątkiem

przyrodniego brata, o istnieniu którego dowiedziała się po wojnie. Opowiadając o swoim życiu, nie kryje wzruszeń, ale nie użala się nad sobą. Wróciła do Warszawy a potem udało się jej dotrzeć do Izraela. Była przekonana, że tam znajdzie szczęście i spokój, że zostanie przywitana z radością. Zawiodła się, nikt na takich ludzi nie czekał. Warunki życia były trudne, bez wody i prądu, w prymitywnych namiotach. Po pewnym czasie zamieszkała w małym domku w okolicach Tel Awiwu w bardziej dogodnych warunkach. W międzyczasie założyła rodzinę z Henrykiem, którego poznała w drodze do Izraela. Doczekali się dwóch synów. Trudy macierzyństwa łączyła z pisaniem książek, w których przekazywała osobiste doświadczenia swoje i innych, by wiedza o Holocauście ocalała. Martwiła się, że popełniane błędy wychowawcze sprawią, że dzieci staną się złe. A ona chciała, aby od małego wiedzieli, jaką krzywdę może wyrządzić

człowiekowi drugi człowiek. Trudno w krótkiej recenzji opisać ogrom przeżyć bohaterki wywiadu. W rozmowie z reporterką opowiada ona o swojej rodzinie, o wielkiej miłości do matki o której myśli zawsze, gdy coś ważnego dzieje się w jej życiu, o szczęśliwym małżeństwie. Mówi o relacjach z dziećmi i wnukami, o atmosferze lęku o nich i przesadnej wręcz troskliwości. Mówi o Polakach, ze strony których zaznała dużo dobra. To w Polsce po raz pierwszy wydano jej książki. Ma tu wielu przyjaciół, chętnie tu wraca, bo kocha wszystko, co kojarzy się jej z latami dzieciństwa. Myślę, że czytelnik po lekturze tej książki zapozna się z twórczością H. Birkenbaum, która ma odwagę mówienia o sprawach, o których się milczy. Od nienawiści może uratować człowieka tylko drugi człowiek - tyle lat minęło a słowa te są prawdziwe i aktualne. Obecnie p. Halina ma 91 lat, jeździ po świecie, mówi w kilku językach. Skupia wokół siebie mnóstwo młodych ludzi, kontaktuje się z nimi przez Facebooka i WhatsAppa. Na spotkaniach z młodzieżą opowiada o zagładzie, o gehennie wojny, którą przeżyła ona i inni. Przywraca pamięć o tych, o których nie pamiętałby już nikt. Często powtarza, że przeszłość żyje obok niej. Nauka o zagładzie to nie tylko kolejne rozdziały w książce. To nauka, która uczy odpowiedzialności za drugiego człowieka. Bez tej świadomości może wrócić nienawiść i brak tolerancji wobec innych.

Polecam, przeczytajcie ten wywiad. Według mnie, nie można przejść obojętnie wobec faktu, ile człowiek jest w stanie wytrzymać. Sięgnijcie po tę książkę, szczerze zachęcam.

R. Gil
DKK dla dorosłych
w Modliborzycach

WYDARZYŁO SIĘ W BIBLIOTECE...

ZMIANA W ORGANIZACJI PRACY BIBLIOTEKI U KAZIMIERZA W MODLIBORZYCACH

Na podstawie § 6 ust. 11a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 listopada 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii wprowadzono ograniczenie prowadzenia działalności przez biblioteki publiczne.

Zgodnie z najnowszymi rekomendacjami Biblioteki Narodowej możemy wypożyczać książki z maksymalnym ograniczeniem kontaktów bezpośrednich. Jak skorzystać z tej możliwości?

- w celu zamówienia wybranych pozycji wystarczy skontaktować się z nami telefonicznie 15 8715 103 lub mailowo mgbp@bibliotekaukazimierza.pl,
- następnie przyjść w ustalonym terminie i przygotowane przez nas zamówienie odebrać w wyznaczonym miejscu.

Czytelnik ma obowiązek przestrzegania reżimu sanitarnego i dystansu w chwili odbioru i zwrotu książek.

Wypożyczanie księgozbioru odbywa się wyłącznie w sposób bezkontaktowy na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 listopada 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii oraz rekomendacji Biblioteki Narodowej <https://www.bn.org.pl/aktualnosci/4127-biblioteki-publiczne-i-naukowe-zamkniete-od-7-listopada.-rekomendacje-biblioteki-narodowej.html>

Jednocześnie informujemy, że od 17.11.2020 r. do odwołania zmieniają się godziny otwarcia Biblioteki u Kazimierza w Modliborzycach. Biblioteka będzie czynna w godzinach:

poniedziałek, wtorek, czwartek 8.00-16.00

środa 8.00-17.00

piątek 8.00-15.00

W sobotę biblioteka będzie zamknięta.

Kontakt telefoniczny z biblioteką: 15 8715 103

Kontakt mailowy z biblioteką: mgbp@bibliotekaukazimierza.pl

O wszelkich zmianach będziemy informować Was na bieżąco na naszej stronie internetowej oraz profilu na Facebook'u. Dzwoncie, piszcie, jesteśmy do Waszej dyspozycji!

Zachęcamy wszystkich Czytelników, tych dużych, i tych małych, do przyniesienia książek do naszej biblioteki. Od 2 listopada 2020 r. będą czekać na Was specjalnie oznaczone kartony Kinder, w których można zostawić książki. Każdy „mały darczyńca” za przekazane książki otrzyma okolicznościową zakładkę i dyplom od Kinder.

Gorąco zachęcamy wszystkich do udziału w akcji. Razem możemy sprawić radość – bo czytanie to kochanie! Szczegóły na <http://www.kinder.pl>

CYFROWE GOKI

Biblioteka u Kazimierza w Modliborzycach oraz Filia w Stojeszynie Pierwszym przystąpiła i realizuje projekt „Cyfrowe GOKi w podregionie puławskim” w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa nr 3 „Cyfrowe kompetencje społeczeństwa” Działanie nr 3.2 Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej, współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Celem projektu jest zwiększenie stopnia oraz poprawa umiejętności korzystania z Internetu, w tym z e-usług publicznych u 48 pracowników zatrudnionych w 40 gminnych samorządowych jednostkach kultury (GOK) oraz u 384 dzieci i młodzieży w wieku 10-18 lat do 31.05.2021.

Fundacja VCC przekazała bezpłatnie Bibliotece u Kazimierza oraz filii w Stojeszynie Pierwszym sprzęt komputerowy - 6 laptopów z oprogramowaniem (Windows 10 Home, Adobe Photoshop CC, Serif Affinity Photo+Designer, Office 365).

W ramach projektu zostaną przeszkolone 2 osoby. Zakres tematyczny szkoleń to:

- 1) Dziennikarstwo online - mające na celu przygotowanie uczestników zajęć do profesjonalnej realizacji zadań twórców zasobów informacyjnych publikowanych w Internecie (serwisy, multimedia, telewizje);
- 2) Bezpieczne zachowania w sieci - tak w życiu prywatnym, jak i społecznym oraz edukacji.

Szczegóły projektu: <https://projekty.vccsystem.eu/gok3/o-projekcie>

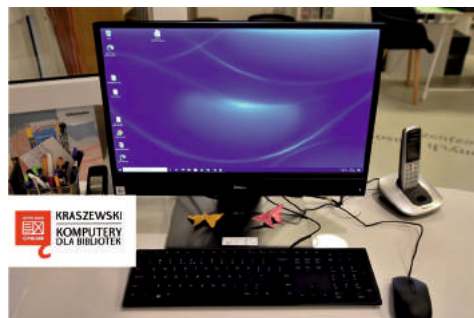
KRASZEWSKI 2020

Z przyjemnością informujemy, że Biblioteka u Kazimierza w Modliborzycach jest beneficjentem Programu Instytutu Książki.

Celem programu jest zapewnienie zrównoważonego dostępu do nowoczesnych technologii i wyrównanie szans mieszkańców miejscowości w gminach o najniższych dochodach na jednego mieszkańca poprzez wyposażenie bibliotek w tych gminach w nowoczesny sprzęt komputerowy.

W tegorocznej, ósmej już edycji programu, wnioski o dofinansowanie złożyło ponad 600 bibliotek. Wśród rozpatrzonych pozytywnie, znalazł się też wniosek naszej biblioteki.

W ramach przyznanego wsparcia w łącznej wysokości 27 869,00 zł (kwota dofinansowania otrzymana ze środków Instytutu Książki - 23

410,00 zł, wkład własny - 4 459,00 zł) zakupiono 6 zestawów komputerowych all in one marki Dell, projektor multimedialny oraz pamięć zewnętrzną. Komputery te zastąpią najbardziej wyeksploatowane urządzenia użytkowane dotychczas w naszej bibliotece, co w znacznej mierze przyczyni się do

usprawnienia obsługi czytelników i większego dostępu użytkowników do szybkiego Internetu.

PODZIEL SIĘ KSIĄŻKĄ!

Biblioteka u Kazimierza w Modliborzycach, jako jedna z 300 bibliotek w całym kraju, otrzymała zaproszenie do akcji „Podziel się książką”, organizowanej przez Kinder oraz wydawnictwo Znak. I zaproszenie to z radością przyjęła.

Jeśli macie w swoich domowych zbiorach książki dziecięce, które są w dobrym stanie (nie są zniszczone i są kompletne, czyli takie jak same chcielibyście wypożyczać), z których nikt już nie korzysta, przekażcie je za pośrednictwem Kinder i naszym, innym małym czytelnikom.

III EDYCJA KAMPANII MAŁA KSIĄŻKA - WIELKI CZŁOWIEK

Serdecznie zachęcamy do wzięcia udziału w trzeciej odsłonie kampanii „Mała książka – wielki człowiek” w Bibliotece u Kazimierza i filiach.

Najwyższy czas przygotować się na długie jesienne wieczory i popołudnia, podczas których nie powinno zabraknąć dobrej książki – dla rodzica i dla dziecka. Warto zatem udać się do pobliskiej biblioteki, gdzie na każdego Małego Czytelnika w wieku przedszkolnym czeka wyjątkowa Wyprawka Czytelnicza przygotowana przez Instytut Książki.

Serdecznie zachęcamy do wzięcia udziału w trzeciej odsłonie kampanii „Mała książka – wielki człowiek” w bibliotece. W tym roku do projektu zgłosiło się 5861 bibliotek posiadających oddziały dziecięce – to o ponad 700 placówek więcej niż w roku ubiegłym i aż 75% wszystkich bibliotek publicznych w Polsce. Pełna lista zakwalifikowanych bibliotek oraz szczegóły dotyczące tegorocznej odsłony projektu znajdują się na stronie: www.wielki-czlowiek.pl. Od 2018 r. projekt jest realizowany przez Instytut Książki w ramach ogólnopolskiej kampanii promującej czytelnictwo „Mała Książka – wielki człowiek” we współpracy bibliotekami publicznymi. Każde dziecko w wieku przedszkolnym, które odwiedzi bibliotekę biorącą udział w projekcie, otrzyma w prezencie Wyprawkę Czytelniczą, a w niej: książkę „Pierwsze czytanki dla...” dostosowaną pod względem formy i treści do potrzeb przedszkolaka oraz Kartę Małego Czytelnika. Za każdą wizytę w bibliotece, zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego, Mały Czytelnik otrzyma naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostanie uhonorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. Oprócz dyplomu przedszkolak otrzyma także drobny czytelniczy upominek. W Wyprawce znajdują coś dla siebie także rodzice – przygotowana dla nich broszura informacyjna przypomni o korzyściach wynikających z czytania dzieciom oraz podpowie, skąd czerpać nowe inspiracje czytelnicze. Dzięki akcji dziecko pozna ważne miejsce na czytelniczej mapie dzieciństwa (bibliotekę) i zostanie pełnoprawnym uczestnikiem życia kulturalnego. Projekt realizowany jest w ramach ogólnopolskiej kampanii promującej czytanie generacyjne „Mała książka – wielki człowiek”. Pamiętajcie, że miłość do czytania jest prezentem na całe życie!

K. Pyc
foto. arch biblioteki

FILIA W STOJESZYNIE PIERWSZYM

Z przyjemnością informujemy, że klubowiczka Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych działającego w Filii w Stojeszynie Pierwszym, pani Dominika Tomkowska - Winiarska została nagrodzona w ramach całorocznego konkursu na recenzję dla klubowiczów skupionych w Dyskusyjnych Klubach Książki.

Jury doceniło recenzję książki „Kółko się pani urwało” Jacka Galińskiego, której autorką jest nasza Czytelniczka.

Serdecznie gratulujemy pani Dominice!

Po książkę „Kółko się Pani urwało” autorstwa Jacka Galińskiego sięgnęłam z dwóch powodów. Pierwszym z nich było polecenie tej konkretnej pozycji przez znajomą, która bardzo ją zachwalała, czym wzbudziła moje zainteresowanie. Fakt, że nigdy wcześniej nie czytałam komedii kryminalnej był dodatkowym atutem i powodem, dla którego ostatecznie zdecydowałam się na lekturę. Mówi się, że nie powinno się

oceniać książki po okładce, natomiast w tym przypadku okładka działa na korzyść, bo przykuwa spojrzenie i wzbudza ciekawość – to sprawia, że sięgamy po nią chętniej. Tak przynajmniej było w moim przypadku.

Autor, Jacek Galiński, jest laureatem konkursu na kryminalne opowiadanie w ramach Międzynarodowego Festiwalu Kryminału, które odbyło się we Wrocławiu w 2017 roku. Książka „Kółko się Pani urwało” to jego powieściowy debiut, w tej serii pojawiły się już dwie kolejne: „Kratki się Pani odbiły” i „Komórki się Pani pomyliły”.

Główna bohaterka – Zofia Wilkońska - rezolutna staruszka o ciętym języku, niespodziewanie staje się ofiarą włamania. Do jej mieszkania w starej kamienicy na warszawskiej Woli nie tylko się włamało – zostały jej skradzione skrzętnie oszczędzane pieniądze, dokumenty i najważniejsza pamiątka po mężu Henryku, czyli jego galowy mundur. To przelało czarę goryczy! Starsza pani powierza sprawę w ręce policji, jednak funkcjonariusze konfrontują ją z przykrą rzeczywistością, w której takie sprawy zwykle pozostają nierozwiązane. Pani Zofia jest głęboko rozczarowana postawą organów ścigania więc postanawia sama odszukać winnego. Pierwszym podejrzanym staje się sąsiad – facet bez nogi, który lubi zaglądać do kieliszka. Starsza pani jest już bliska rozwiązania zagadki, jednak sprawy komplikują się, kiedy okazuje się, że podejrzany sąsiad został zamordowany w swoim mieszkaniu. Teraz to pani Zofia staje się główną podejrzaną, dlatego bez wahania postanawia wszczać własne śledztwo, by ocalić swoje dobre imię...

Książka jest napisana bardzo prostym i lekkim językiem, co sprawia, że czyta się ją niezwykle szybko. Nie brakuje czarnego humoru, który co chwilę wywoływał szczere wybuchy śmiechu. Połączenie elementów rzeczywistości z powszechnie przyjętymi stereotypami sprawia, że ta historia jest niezwykle uniwersalna. Każdy znajdzie w niej coś dla siebie – zarówno młodzi, jak i starsi czytelnicy. Postać pani Zofii może wzbudzać wiele skrajnych emocji, począwszy od początkowej irytacji po ogromną sympatię na końcu. Podczas lektury - chcąc nie chcąc - kibicowałam starszej pani w jej poczynaniach i zaśmiewałam się do łez w reakcji na podejmowane przez nią działania. Cała historia momentami nosi ślady absurdu, jednak dla mnie jest to dodatkowy atut. Nie brakuje zwrotów akcji, przekomicznych sytuacji i przemyśleń, które mimo żartobliwego tonu mają głębszy sens i warto się nad nimi chwilę zastanowić.

Podczas lektury książki „Kółko się pani urwało” ciężko o pełną powagę i - w mojej opinii - tym właśnie powinna charakteryzować się dobra komedia kryminalna – lekkością i dawką humoru. Jeśli chcecie spędzić miły wieczór z dawką dobrego, czarnego humoru, to z pewnością warto sięgnąć właśnie po tę pozycję, gwarantuję, że nie będziecie rozczarowani!

Dominika Tomkowska - Winiarska
DKK dla dorosłych w Stojeszynie Pierwszym

FILIA W WOLICY PIERWSZEJ

Kochani przypominamy, że akcja „Mała książka – Wielki człowiek” wciąż trwa. Kolejni mali czytelnicy odbierają swoje wyprawki!

W ostatnim czasie do grona najmłodszych czytelników biblioteki w Wolicy dołączyła Izabella, która odebrała Wyprawkę Czytelniczą i rozpoczęła zbieranie naklejek na Kartce Małego Czytelnika.

J. Piech

KULTURA

KONKURSY, FESTIWALE

Jesień upłynęła pod znakiem konkursów i festiwali on-line. Sala widowiskowa GOK-u stała się na pewien czas studiem nagrań audio-video. Kilkanaście naszych wokalistek wzięło udział w Ogólnopolskim Konkursie „Wygraj Sukces”. Lubelski Młodzieżowy Dom Kultury „Pod Akacją” organizował Wojewódzki Konkurs Piosenki „Jesienne Nutki”. W finale konkursu znalazły się: Ola Surowska, Ola Taradyś i Emilia Dziewa. Nagrania występu naszego dorosłego kabaretu oraz Krystyny Wójcik zaprezentowano podczas Jesiennego Przeglądu Twórczości Artystycznej Seniorów w Lublinie.

Do ostatniej chwili wahały się losy eliminacji festiwalu „Piosenki Jana Wojdaka”, które miały się odbyć 18 października 2020 r. w Modliborzycach. Ostatecznie organizatorzy postanowili eliminacje ogólnopolskie przeprowadzić na podstawie nadesłanych plików video. Z dwunastu reprezentujących nas wokalistek, do finału festiwalu jurorzy

nominowali; Amelię Roman, Karolinę Mędyk i Ewelinę Gąskę.

21 listopada 2020 r. na scenie Nowohuckiego Centrum Kultury, podczas gali finałowej Ewelina zaprezentowała nową piosenkę Jana Wojdaka „Stukam pukam”, którą śpiewa na najnowszej płycie „Piosenki Festiwalowe 10”.

PROJEKT MKiDN

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

zadanie „Stefania Suchora
- Mistrz tradycji”, realizowane
w ramach Programu MKiDN
Kultura ludowa i tradycyjna

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego pochodzących
z Funduszu Promocji Kultury

Zbliża się do końca realizowany przez Gminny Ośrodek Kultury w Modliborzycach projekt „Stefania Suchora – Mistrz Tradycji” przy wsparciu finansowym Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W ramach zadania zakupiono stoliki, fartuchy oraz podstawowe narzędzia. Od lipca do grudnia 2020 r. trwały warsztaty wyplatania z rогоżyny. Uczennice Barbara Kapusta i Bożena Wieleba w trakcie 128 godzin warsztatów, poznawały od podstaw tajniki rzemiosła; pozyskiwanie, przygotowanie i sortowanie rогоżyny, nauka podstawowych splotów, wyplatanie prostych wyrobów (podstawki, tacki) oraz wyplatanie zaawansowanych wzorów z użyciem form (koszyki, kapelusze). Całodniowe, otwarte dla publiczności oraz zwiedzających, warsztaty i pokazy wyplatania z rогоżyny mistrzyni prowadziła podczas towarzyszących Festiwalowi Kapel i Śpiewaków Ludowych targów sztuki ludowej w Kazimierzu Dolnym - 29 sierpnia 2020 r. oraz tydzień wcześniej na lubelskim rynku, podczas corocznego Jarmarku Jagiellońskiego.

W ramach projektu powstał film dokumentujący przebieg realizacji zadania. Zadanie, realizowane w ramach programu „Kultura ludowa i tradycyjna”, zostało w całości dofinansowane ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury, uzyskanych z dopłat ustanowionych w grach objętych monopolem państwa, zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych.

WIELKA ORKIESTRA ŚWIĄTECZNEJ POMOCY

Jeszcze nie wiemy w jakich warunkach odbędzie się 29. finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, planowany na 10 stycznia 2021r. Na razie trwają normalne przygotowania; wysyłka plakatów i puszek przez Fundację, nabór i rejestracja wolontariuszy. Nieprzerwanie od 19 lat, w Modliborzycach znowu działa sztab nr 1805. Pomimo „pandemicznych” ograniczeń i koniecznych zasad bezpieczeństwa, wierzymy, że mieszkańcy naszej gminy kolejny raz wykażą się szczodrobliwością i zagrają wspólnie w Wielkiej Orkiestrze. Celem zbiórki 29. finału jest „Laryngologia, otolaryngologia i diagnostyka głowy. Finał z głową”.

„NIERZECZNE DZIECKO”

Wielu z nas przychodzi z trudem wyrażanie emocji, nazywanie, interpretowanie własnych uczuć, a przecież emocje są naszą codziennością. Dzieci często nie rozumieją emocji (np. złość, smutek, radość, strach, wstyd, zazdrość...), których doświadczają. Nie potrafią ich nazwać, znaleźć ich źródła. Dlatego tak bardzo ważna jest rola rodziców, aby ich pociechy przeżywały i radziły sobie ze swoimi emocjami we właściwy dla siebie sposób (akceptowalny społecznie), pozwolił to kształtować u dziecka poczucie własnej wartości.

Wyrażanie emocji – Złość.

Ważne jest, aby zrozumieć że złość nie jest negatywna, tylko sposób jej wyrażania. Bardzo często skupiamy się na zachowaniu, zapominając o uczuciach, co powoduje przyczepienie łatki „niegrzeczne dziecko” i stosowanie kar, i zachowań niewspierających dziecko, takich jak: groźby, straszenie, nakazy i zakazy, zawstydzanie. Tego typu działania powodują, że dziecko otrzymuje komunikat: „Złość jest zła. Nie wolno jej wyrażać ani przeżywać”. Jednak to tak nie działa. Złość to emocja, a agresja to stan i zachowanie.

Złość jest niezwykle potrzebna, gdyż sygnalizuje niedobre sytuacje, mówi, że coś ze świata zewnętrznego nam zagraża, naszym zasadom, wartościom, przyzwyczajeniom. Pojawia się też wtedy, gdy zaczynamy dostrzegać, że ktoś naszych potrzeb nie zaspokaja, a powinien, lub narusza nasze granice.

- **Jak nauczyć swoje dziecko nazywania i wyrażania emocji (złości) w sposób akceptowalny społecznie?**
- **Najlepiej dając przykład.**

Każdy z nas doświadcza złości, ale różni się tym, co z naszą złością robimy. To, jak wyrażamy złość, zależy od naszych cech indywidualnych oraz sposobów radzenia sobie z nią wypracowanych w procesie wychowania i obserwacji naszego środowiska. Dzieci nieustannie obserwują swoich rodziców, dlatego też jako rodzice musimy pokazać naszym dzieciom, jak my radzimy sobie ze złością. Dobrym sposobem okazywania jej jest taki, aby był akceptowalny tzn. nie raniący i nie agresywny. Błędem jest odreagowywanie swojej złości na innych

osobach, często bywa tak, że wracamy do domu i wyładowujemy złość na swoich bliskich, Bogu ducha winnych, nie mających nic wspólnego z sytuacją, która doprowadziła nas do złości. Błędem jest również, zaprzeczanie swojej złości. Jeśli nie pozwolimy sobie na jej realizację, to będzie „w nas siedzieć”, objawiając się np. bólami somatycznymi – ból głowy lub może ujawnić się w sytuacjach społecznych – złośliwości skierowanej do innych ludzi.

Bardzo ważne jest, żeby dopuszczać złość do głosu, pozwolić jej się ujawnić, ale nie bądźmy agresywni. Pilnujemy, by złość wyrażała nas i nasz wewnętrzny stan w sposób bezpieczny dla nas samych i dla innych. Emocją złości jest bardzo ważna w relacjach – jeśli tylko nie pozwolimy jej przerodzić się w niekontrolowaną agresję.

Jak towarzyszyć dziecku „w emocjach”?

- Zauważ uczucia dziecka, dzięki temu wyrażasz swoją akceptację dla nich:

„Widzę, że jesteś zły”,

• Nazwij to, co dzieje się z dzieckiem:

„Wydaje mi się, że krzyczysz, bo jesteś wściekła”,

- Spróbuj nazwać uczucia dziecka, odnosząc je do konkretnej sytuacji; pomożesz mu zrozumieć, co jest jego przyczyną, jednocześnie dając dziecku możliwość innego zinterpretowania sytuacji:

„Myślę, że ze złościłaś się, bo nie pozwoliłam Ci oglądać telewizji”.

Jako Rodzic daj swojemu dziecku dobry przykład. Pamiętaj! Dzieci uczą się wyrażania emocji poprzez obserwację innych, a szczególnie swoich rodziców, więc - Jeśli ty krzyczysz, złośćząc się, twoje dziecko też będzie to robić.

Emila Łukasik
pedagog szkolny w Zespole
Szkoł w Modliborzycach

Źródło:

<https://www.swps.pl/strefa-psyche/blog/relacje/19840-co-sie-kryje-za-zloscia>

<https://www.swps.pl/strefa-psyche/blog/relacje/5792-dlaczego-dzieci-sie-zloszcza>

ECHO PRZEDSZKOLA W MODLIBORZYCACH

DZIEŃ JĘZYKÓW OBCYCH

5 października 2020 r. dzieci z grupy 5-latków obchodzili Międzynarodowy Dzień Języków Obcych – European Day of Languages. Oficjalnie święto zostało ustanowione przez Radę Europy w 2001 r. i jest obchodzone we wszystkich krajach europejskich. Tego dnia dzieci wyruszyły w wirtualną podróż po niektórych krajach europejskich m.in. do

Wielkiej Brytanii, Włoch, Francji, Hiszpanii, Niemiec. Przedszkolaki poznały ciekawostki związane z tymi krajami, a także nauczyły się powitań w różnych językach. Na zakończenie dzieci wykonały piękne, kolorowe prace. Celem tych zajęć było pogłębianie wiedzy o otaczającym świecie poprzez zainteresowanie kulturą i obyczajami krajów oraz zachęcanie do nauki języków obcych.

Ewelina Kutyla

SUKCES NELI

Miło nam poinformować, że Nela Malinowska, zajęła II miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Piosenki Angielskiej zorganizowanym przez Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 12 w Rybniku. Konkurs adresowany był do dzieci przedszkolnych w wieku 5 oraz 6 lat uczęszczających do przedszkoli publicznych i niepublicznych z całej Polski. Warunkiem udziału

w konkursie było przygotowanie teledysku do wybranej piosenki w języku angielskim i odesłanie do organizatora. Nela zaprezentowała piosenkę „Five little monkeys”. Celem konkursu było propagowanie nauki języków obcych poprzez piosenkę, a także motywowanie dzieci do nauki języka angielskiego w ciekawy i przyjemny sposób. Za zdobycie II miejsca Nela otrzymała dyplom, książeczkę, świąteczną ozdobę oraz karty. Gratulujemy oraz życzymy dalszych sukcesów!

Ewelina Kutyla

Uroczystość PASOWANIA NA STARSZAKA odbyła się w naszym przedszkolu 30 października 2020 r.. Dzieci wystąpiły z krótkim repertuarem, w trakcie którego Pani Dyrektor dokonała uroczystego pasowania. Ze względu na sytuację epidemiczną, rodzice nie mogą towarzyszyć swoim dzieciom w tym ważnym wydarzeniu osobiście, przekazali swoje życzenia i gratulacje w formie listu, którego treść oraz załączone upominki wywołały szeroki uśmiech na twarzy każdego starszaka. To był wyjątkowy dzień!

Renata Chudy

Linki do nagrań z pasowania:

<https://www.youtube.com/watch?v=DzcHQ2P4Qhk&feature=youtu.be>

<https://www.youtube.com/watch?v=t5gzQRH0pKg&feature=youtu.be>

https://www.youtube.com/watch?v=DxpZ_NBBTFs&feature=youtu.be

TRZYŁATKI POTRAFIĄ...

Trzylatki są już w większości dzielnymi przedszkolakami. Dużo się bawią, uczą i poznają otaczający świat. W listopadzie przygotowały swój pierwszy pokaz swoich umiejętności – piosenki, zabawy i wiersz. Dzieci pięknie wystąpiły i w nagrodę otrzymały od swoich pań słodkie Misie-Lubisie. Była to dla nich nagroda i zachęta do przyszłych, śmiałych występów (jeszcze nie wszystkie dzieci są na tyle odważne, by brać udział w występach, ale niebawem też zaprezentują swoje umiejętności).

Część 1: <https://www.youtube.com/watch?v=iYzvRmTW8co&t=37s>

Część 2: <https://www.youtube.com/watch?v=LTJA-DGChZg>

Jolanta Dycha, Elżbieta Czerwonka

KONCERT JESIENNY

W listopadzie grupa 4-5 latków przygotowała jesienny koncert.

Dzieci opanowały kilka piosenek i wierszy o tematyce jesienniej. Rodzice aktywnie włączyli się w przygotowanie rekwizytów. Ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną niestety nie mogliśmy zaprosić Rodziców, ale cały występ został nagrany i dostępny jest na youtube:

<https://www.youtube.com/watch?v=BTYr4n2cdg4&feature=youtu.be>

Ewa Kutyla

CAŁA POLSKA DO HYMNU

10 listopada 2020 r. po raz kolejny Ministerstwo Edukacji Narodowej zorganizowało Akcję „Cała Polska do Hymnu”. Dzieci z naszego przedszkola uroczysto oddały szacunek symbolom narodowym, symbolom walki o wolność i zwycięstwo naszej Ojczyzny. O godzinie 11.11 w każdej grupie przedszkolnej uroczysto zabrzmiał hymn narodowy – Mazurek Dąbrowskiego.

Za włączenie się do Akcji otrzymaliśmy pamiątkowe podziękowanie od MEN.

Dorota Kańkowska

KOLOROWE LISTKI

13 listopada 2020 r. w grupie 4-latków odbył się występ jesienny

pt. „Kolorowe listki...”, którego celem było wyzwalanie radości i nabywanie wiary we własne siły i możliwości. Podczas przedstawienia dzieci zaprezentowały umiejętności, które nabyły w przedszkolu. Wykazały się wieloma zdolnościami recytatorskimi, muzycznymi oraz tanecznymi, prezentując poznane wiersze, piosenki i zabawy. Radość dzieci i miłe wrażenia z przedstawienia zostaną długo w naszej pamięci, a cały występ można obejrzeć na stronie

<https://www.youtube.com/watch?v=imdKVTP51W8>

E. Gąsiorowska

JESIENNY WYSTĘP 5-LATKÓW

29 listopada 2020 r. dzieci z grupy 5-latków przedstawiły Koncert jesienny w naszej Sali, gdzie była przygotowana „scena” i kolorowa dekoracja. Niestety ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną nie mogliśmy zaprosić Rodziców, ale prezentujemy linki do nagrań z całego występu. Dzieci, bez większego stresu, zaprezentowały swoje umiejętności recytując wiersze, śpiewając piosenki oraz prezentując wybrane tańce takie jak: walczyk, poleczka, kujawiak, krakowiak. Celem występu było nie tylko zwrócenie uwagi na piękno otaczającej nas przyrody, ale także kształtowanie umiejętności występowania na scenie i pokonywanie nieśmiałości.

Nagranie z występu jesiennego:

Część 1 <https://www.youtube.com/watch?v=-Ysyap8JiQ&feature=youtu.be>

Część 2 <https://www.youtube.com/watch?v=1IK-p6W2lOo&feature=youtu.be>

Ewelina Kutyla, Dorota Kańkowska

POCZTA MIKOŁAJOWA

Grudzień to miły czas oczekiwania na przybycie Świętego Mikołaja. Ale jak wiadomo, aby Mikołaj odwiedził dzieci, należy spełnić dwa warunki; trzeba być bardzo grzecznym przez cały rok i napisać list do Świętego Mikołaja. I tak też było w naszym przedszkolu - wszystkie dzieci i panie również, były bardzo grzeczne i napisały listy, które zostały wrzucone do magicznej skrzynki pocztowej. Teraz przedszkolaki z niecierpliwością czekają na dzień 6 grudnia, kiedy to Mikołaj zwita do ich domów i przyniesie im wymarzone prezenty.

E. Gąsiorowska

CO NOWEGO W SAMORZĄDOWYM PRZEDSZKOLU W WIERZCHOWISKACH DRUGICH?

PASOWANIE NA PRZEDSZKOLAKA

Dnia 30 października 2020r. odbyła się uroczystość „Pasowania na przedszkolaka” w grupie starszej w przedszkolu. Niestety, nie mogliśmy świętować razem z rodzicami oraz ze swoimi kolegami, ale tylko we własnym gronie. Dzieci odświętnie ubrane zaprezentowały swój program artystyczny. Były oczywiście wiersze, różne tańce, poleczka, zabawy oraz wesołe piosenki. Następnie pan dyrektor Piotr Jaskowski uroczystie

pasował wszystkie dzieci na prawdziwego przedszkolaka. Starszaki dostały niespodzianki - dyplomy i upominki kolorowe książeczki z wierszami Juliana Tuwima oraz cukierki.

Z. Szewdo

PASOWANIE NA PRZEDSZKOLAKA W GRUPIE 3- I 4 - LATKÓW

Dzień 30 października 2020 roku dla wszystkich dzieci z naszego przedszkola był dniem wyjątkowym. Po dwóch miesiącach uczenia do przedszkola odbyło się uroczyste Pasowanie na przedszkolaka. W obecności dyrektora p. Piotra Jaskowskiego najmłodsze członkowie społeczności szkolnej zaprezentowali część swoich umiejętności. Jak wyjątkowy i ważny dla maluchów był ten dzień, podkreślały ich galowe stroje. Dobre humory, przyjazna atmosfera i gustowna dekoracja sali wpłynęły na doskonały przebieg uroczystości. Maluchy odważnie

recytowały wiersze, pięknie śpiewały piosenki i ilustrowały zabawy muzyczne. Wiele radości dostarczyły dzieciom pamiątkowe dyplomy i niespodzianki od rodziców.

A. Budkowska

PAMIĘTAMY...

Gdy kończy się październik coraz częściej myślimy i wspominamy swoich bliskich. Dzień Wszystkich Świętych jest dobrą okazją, by opowiedzieć o swoich bliskich, o tych, którzy odeszli. W dniu 30.X.2020r. tuż przed świętem Wszystkich Świętych dzieci z grupy starszej wybrały się na pobliski cmentarz, aby złożyć wiązankę i zapalić znicze na grobach żołnierzy. Poznały lokalną historię swojej miejscowości. Była to także okazja do wspomnień, zadumy i refleksji nad przeszłością, teraźniejszością i przyszłością.

Z. Szewdo

SZKOŁA DO HYMNU

Przedszkolaki z grupy młodszej (3- i 4- latki) wzięły udział w ogólnopolskiej akcji zorganizowanej przez MEN „Szkoła do hymnu” – 10 listopada wraz z wychowawczynią p. Anną Budkowską i dyrektorem p. Piotrem Jaskowskim zaśpiewały cztery zwrotki Mazurka Dąbrowskiego. Wszystkie dzieci bardzo starały się żeby tego dnia godnie reprezentować szkołę w akcji.

Oprócz śpiewania hymnu dzieci poznały wiersz "Kto ty jesteś? Wł. Betzy i poszerzyły wiadomości o symbolach narodowych. W trakcie

dnia nie zabrakło słuchania i śpiewania patriotycznych piosenek: "Co to jest niepodległość", "Jest takie miejsce - Polska" oraz "Jestem Polakiem". Dzieci kolorowały gołdo. Korzystając ze sprzyjającej pogody odbyliśmy

spacer pod miejscowy Pomnik Niepodległości gdzie zostały zapalone znicze. Jesteśmy dumni z naszych przedszkolaków! Są wyjątkowe i angażują się w każdy rodzaj aktywności.

A. Budkowska

ŚWIĘTUJEMY DZIEŃ NIEPODLEGŁOŚCI W PRZEDSZKOLU

DZIEŃ JEŻA

W kalendarzu Świąt Nietypowych 10 listopada obchodzony jest Dzień Jeża. To wspaniała okazja, by uświadomić dzieciom, jaką rolę pełnią jeże w najbliższym środowisku człowieka, czym żywią się, co im zagraża. Te malutkie i ciekawe zwierzęta, możemy często spotkać gdzieś na drodze, w lesie, w ogrodzie, w sadzie a nawet na podwórku. Mają wyjątkową budowę ciała, które pokrywa parę tysięcy kłujących igieł. Jeże są gatunkiem

objętym ochroną. Dlatego też musimy zadbać o to, aby jeżom nie działa się krzywda. Często pomagamy im, zostawiając kopiec liści, aby przetrwały i przezimowały. Wszyscy w przedszkolu tego dnia w grupie starszej byli ubrani w „jeżowe” kolory, mieli przepiękne, kolorowe maski i przebrali się za języki. Dzieci z zaciekawieniem słuchały i oglądały film przyrodniczo – edukacyjny, książki. Wykonywały z ziemniaków i wykałaczek jeże. Bawiły się i śpiewały piosenki, rozwiązywały zagadki, rebusy. Podczas malowania używały widelców, aby ozdobić kłującego jeża. Na koniec tego wyjątkowego dnia przedszkolaki dostały „jeżowe” medale a także pamiątkowe dyplomy. No i oczywiście odbyła się „jeżowa” sesja zdjęciowa.

Z. Szewdo

WIZYTA NIEZWYKŁEGO GOŚCIA

Od samego rana wszystkie dzieci z niecierpliwością wyczekiwały na spotkanie z Mikołajem, który odwiedził dzieci w grupie starszej i oczywiście przyniósł wspaniałe prezenty.

Z. Szewdo

MIKOŁAJKI W GRUPIE 3- I 4- LATKÓW

6 grudnia to magiczny dzień w roku, na który czekają wszystkie dzieci – zarówno te młodsze, starsze, jak i te całkiem duże... To dzień,

którego aura powoli wprowadza nas w świąteczny nastrój. Pada pierwszy śnieg, w radiu usłyszeć można świąteczne piosenki, a w powietrzu powoli czuć zapach pierników i mandarynek. 6 grudnia to dzień, w którym spełniają się wszystkie marzenia. Mowa o Mikołajkach. W tym roku, przedszkolaki nie były pewne, czy Świętemu Mikołajowi

uda się do nich dotrzeć ze względu na sytuację panującą na świecie. Nie tracąc nadziei, pisały do niego listy, kolorowały jego portrety, uczyły się piosenek na jego cześć oraz z niecierpliwością wypatrywały jego przybycia. W tworzenie mikołajkowej atmosfery włączyli się rodzice dzieci z grupy młodszej i wykonali zachwycający i klimatyczny kominek. Mikołaj, widząc jak grzeczne są dzieci z Wierchowisk - w tym roku, zdecydował pojawić się w naszym przedszkolu już 4 grudnia. Przyniósł ze sobą wiele pozytywnej energii, uśmiechu oraz dwa worki prezentów. Obiecał też, że odwiedzi nas za rok!

A. Budkowska

BANK SPÓŁDZIELCZY ZIEMI KRAŚNICKIEJ OFERUJE KREDYT NA FINANSOWANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ EKOLOGICZNYCH

Kredyt gotówkowy EKOLOGICZNY jest odpowiedzią na rosnące potrzeby rynku a także coraz większą świadomość ekologiczną Polaków. Termomodernizacja, wymiana okien, zakup produktów i urządzeń przyjaznych środowisku, jak również instalacji umożliwiających oszczędzanie energii nie muszą być odkładane a mogą być sfinansowane kredytem EKOLOGICZNYM. Inwestycje ekologiczne przekładają się na niższe rachunki a przede wszystkim służą środowisku. Kredyt EKOLOGICZNY może być również wsparciem i umożliwić wniesienie udziału własnego mieszkańcom uczestniczącym w projektach proekologicznych realizowanych obecnie przez jednostki samorządu terytorialnego. Kredyt EKOLOGICZNY oferowany jest na bardzo atrakcyjnych warunkach. Warunkiem jego udzielenia jest posiadanie zdolności kredytowej. Więcej informacji w placówkach Banku oraz na stronie internetowej www.bskrasnik.pl.

EKO? Logiczne,
że się opłaca!

**KREDYT GOTÓWKOWY NA CELE
EKOLOGICZNE I NIE TYLKO...**

PUBLICZNE PRZEDSZKOLE W STOJESZYNIE PIERWSZYM

POŻEGNANIE PANI BASI

Dnia 28 września 2020 r. po prawie 40 latach pracy, na zasłużoną emeryturę odeszła pani Barbara Dudek. Tego dnia wszystkie przedszkolaki w odświętnych strojach po raz ostatni dla swojej Pani śpiewały i recytowały wiersze. Były życzenia, podziękowania i łzy wzruszenia. Pani Basia była cenionym nauczycielem, wychowała wiele pokoleń. Przez wszystkie lata pracowała w Stojeszynie Pierwszym, wrosła w naszą społeczność lokalną. Była nauczycielem wymagającym, zdyscyplinowanym i konsekwentnym. Będziemy miłe wspominać i korzystać z Jej pedagogicznego doświadczenia.

Życzymy Pani Basi zasłużonego wypoczynku na emeryturze, dużo zdrowia i miłych wspomnień związanych z pracą w naszej placówce.
 Dyrekcja, koleżanki i koledzy

PODZIĘKOWANIE

W związku z zaistniałą sytuacją uniemożliwiającą mi bezpośrednie spotkanie i osobiste podziękowanie czynię to w sposób dostępny w obecnym czasie:

Po 39 latach pracy zawodowej/ od pierwszego do ostatniego dnia pracy tylko w tej placówce /dojechałam na przystanek - emerytura. Wsiadając, dziękuję bardzo za współpracę, tworzenie miłej atmosfery, za to, że byliście ze mną wiele, wiele lat. Za serce, za dobroć, za pomoc, kłaniam się: Szanownemu Panu Burmistrzowi, Czciogodnemu Księdzu Proboszczowi, Szanownej Pani Dyrektor, wspaniałym koleżankom i kolegom, a także dobrym i życzliwym pracownikom szkoły, Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli, Urzędu Gminy i Rodzicom. Jeżeli kiedykolwiek z mojej strony pojawił się jakiś nietakt, to bardzo przepraszam.

Życzę wszystkim dużo radości w życiu osobistym, satysfakcji z wykonywanej pracy, dużo, dużo zdrowia, kiedy trzeba „świętego spokoju” i spełnienia wszystkich, nawet głęboko skrywanych marzeń.

Będzie mi miło spotykać Was wszystkich w innych okolicznościach i dzielić się radością i życzliwością.
 „Wszystkim za wszystko dziękuję”.

Barbara Dudek

„WOLNOŚĆ NIE JEST DANA RAZ NA ZAWSZE...”

Co roku 11 listopada obchodzimy w Polsce Narodowe Święto Niepodległości. Wspominamy swoich poprzedników, którzy dali przykład, jak walczyć o to, co najważniejsze – własne państwo. Musimy jednak pamiętać, że niepodległość nie jest dana raz na zawsze – dlatego już u małych dzieci trzeba rozbudzać zainteresowanie swoją Ojczyzną i kształtować poczucie dumy z przynależności do Narodu Polskiego.

Dlatego też 10 listopada 2020 r. w naszych oddziałach przedszkolnych odbył się zarys apelu z okazji Dnia Niepodległości. Wszyscy odświętnie ubrani, z flagami lub kotylionami zebrałiśmy się w sali przedszkolnej, aby zapoznać się z symboliką tego ważnego dnia. Mieliśmy okazję zaprezentować krótkie wiersze i piosenki związane z tematyką Dnia Niepodległości oraz wspólnie odśpiewać Hymn Narodowy. Przygotowania do symbolicznego występu trwały kilka dni. Każda grupa na zajęciach poznawała swój kraj, a kunszt artysty zaprezentowała w pięknych pracach plastycznych zamieszczonych na gazetkach ściennych w przedszkolu.

Wychowawcy oddziałów przedszkolnych

URODZINY PLUSZOWEGO MISIA

W dniu 25 listopada przedszkolaki ze starszej i młodszej grupy uczestniczyły w obchodach Świątowego Dnia Pluszowego Misia. Mimo coraz nowocześniejszych i coraz atrakcyjniejszych zabawek, moda na misie nie przemija. Przedszkolaki

wysłuchały bajki o „Trzech misiach” przeczytanej przez „szkolnego misia”, dzieliły się swoimi spostrzeżeniami po wysłuchaniu tekstu.

Nie zabrakło też wspólnej zabawy w misiowej krainie. Przedszkolaki wspólnie zaprezentowały wiersz o misiach, bawiły się przy piosence: „Jadą, jadą misie”. Po tym miłym wstępie,

w przystępny dla dzieci sposób, zaprezentowana została historia pluszowego misia, który od ponad 100 lat jest ulubieńcem i towarzyszem nie tylko najmłodszych. Dla dzieci w tym dniu w przedszkolu przygotowano wiele atrakcji: zabawy ruchowe i plastyczne, zagadki, medale „Zostań przyjacielem misia”, degustację miodku. Najważniejszy, główny cel imprezy- wspólna, zgodna zabawa- został osiągnięty!

WIZYTA ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA

Święty Mikołaj odwiedza dzieci w każdym miejscu na całym świecie. W poniedziałek 7 grudnia 2020 r. z workiem pełnym prezentów przyjechał również do naszego przedszkola. Przedszkolaki były bardzo szczęśliwe i rozpromienione. Oprócz prezentów ten niecodzienny Gość przywiózł ze sobą dużo uśmiechu. Zapoznał dzieci z historią Św. Mikołaja, który był biskupem Miry. Pokazał jego atrybuty: mitrę (czapkę) i pastorał. Święty Mikołaj rozmawiał z dziećmi, zachęcał je, aby były grzeczne, słuchały rodziców i pań w przedszkolu. Oczekiwana cały rok wizyta minęła w bardzo miłej atmosferze i przyniosła naszym podopiecznym wiele radości. Za prezenty dzieciaki odwzajemniły się pięknie zaśpiewanymi piosenkami i własnoręcznie przygotowanymi pracami przedstawiającymi

Mikołaj nie zapomniał o Paniach kucharkach, sprzątaczkach, Pani dyrektor i wychowawczyniach przedszkola. Uśmiech i wyjątkowa atmosfera zagościła dokoła.

Przedszkolaki obiecały, że postarają się zachowywać grzecznie w przedszkolu i w domu.

Po wizycie Mikołaja dzieci z paniami udały się do sali komputerowej, aby obejrzeć spektakl na dużym ekranie pt. "Wizyta Świętego Mikołaja", który zaproponował naszej placówce Teatr Forma. Branża teatralna także odczuła skutki pandemii. Jako placówka w geście solidarności pospieszyliśmy z pomocą, wpłacając dowolną kwotę, w zamian otrzymaliśmy link do wybranych nagrań.

Pragniemy serdecznie podziękować rodzicom przedszkolaków za pomoc w zorganizowaniu tego ważnego dla każdego dziecka dnia, a także księdzu proboszczowi Krzysztofowi Woźniakowi, który wcielił się w rolę Świętego Mikołaja.

Wychowawczynie przedszkola

ZESPÓŁ SZKÓŁ W MODLIBORZYCACH ŚLUBUJEMY...

Dnia 30 października 2020 r. dzieci z klas pierwszych zostały uroczysto włączone do grona uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Modliborzycach. Złożyły ślubowanie na sztandar szkoły i zostały pasowane przez dyrektora Panią Annę Gąską na uczniów naszej szkoły. Na pamiątkę tego wydarzenia otrzymały książki, okolicznościowe dyplomy i medale. Podczas uroczystości pierwszoklasiści znakomicie zaprezentowali swoje umiejętności recytatorskie i wokalne. Na zakończenie Pani Dyrektor i wychowawcy klas pierwszych złożyli życzenia pierwszacom i ich rodzicom. Następnie wszystkie dzieci udały się do swoich sal lekcyjnych, gdzie czekały na nich upominki i słodkie niespodzianki przygotowane przez rodziców.

Był to bardzo ważny i wyjątkowy dzień w życiu uczniów klasy pierwszej.

Kochani Uczniowie,
Życzymy Wam, abyście dotrzyмали złożonego przyrzeczenia, byli pilnymi i wzorowymi uczniami. Zawsze osiągali wysokie wyniki w nauce i zachowaniu, abyście wyrosli na mądrych, dobrych i uczciwych ludzi oraz wspaniałych obywateli naszej Ojczyzny.

Drodzy Rodzice,

Nie mogliście osobiście uczestniczyć w uroczystości ślubowania, ale zapewne myślami i sercem byliście z nami. Gratulujemy Wam wspaniałych pociech. Życzymy, aby dostarczyły Wam jeszcze wielu powodów do radości i dumy. Liczymy na owocną i budującą współpracę.

Barbara Rogoża, Barbara Sokół

MAŁA KSIĄŻKA – WIELKI CZŁOWIEK

Umiejętność czytania i pisania jest nieodzowna. Jest podstawą postępu, dzięki nim możemy wyrażać swoje myśli i poglądy. Umożliwiają nam także porozumiewanie się. Dlatego dbanie o prawidłowe rozwijanie czytania i pisania jest tak ważne.

Od dawna wiadomo, że czytanie, zwłaszcza od wczesnych lat, ma wiele zalet. Uczy samodzielnego myślenia, poszerza zasób słownictwa, ćwiczy pamięć, poprawia koncentrację, rozwija wyobraźnię, a także wpływa terapeutycznie na dziecko wzmacniając poczucie własnej wartości, redukuje stres i lęk.

Uczniowie klas pierwszych Publicznej Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Modliborzycach swoją przygodę z biblioteką szkolną rozpoczęli w październiku. Na pierwszej lekcji bibliotecznej zostali pasowani na czytelnika i zapoznani się z regulaminem oraz zasadami panującymi w bibliotece szkolnej. Mogli też wypożyczyć swoją pierwszą książeczkę.

W ramach kampanii społecznej „Mała książka – wielki człowiek” realizowanej ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pod patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej uczniowie otrzymali Wyprawki Czytelnicze, które mają wspomóc ich w procesie uczenia się pisania i czytania. W skład Wyprawki Czytelniczej wchodzi: „Pierwsze abecadło” – antologia tekstów polskich autorów dziecięcych; „Książką połączeni, czyli uczymy się czytać razem” – poradnik dla rodziców podpowiadający w jaki sposób wspierać dziecko w nauce czytania oraz „Kreatywny alfabet” – plakat z literkami do wycinania, który ma pomóc w nauce alfabetu.

M. Wielgus

KĄCIK POEZJI

NARODZINY JEZUSA

*Już nadchodzi ta godzina
Matka rodzi- Boga Syna.
Małe dziecię – moc w Nim wielka!
Wół i osioł przed Nim kłęką.
Pastuszkowie się kłaniają
I królewskie dary dają.
Chylą czoła ludy wszelkie,
Bóg się rodzi w stajni betlejemskiej!
Już od dawna nam Prorocy
Twoje przyjście ogłaszali.
Przyjdzie na świat nam Zbawiciel
Który w niebie dozna chwały!
Witaj Jezu malusieńki
Bóg Cię zesłał na świat wielki
Abyś naród swój wyzwolił,
Z rąk szatana i niewoli.
Wszyscy będziemy Cię kochali
I grzeszników nawracali.
Połącz wiary i narody
W jeden wielki „Kielich Zgody”.
Witaj Królu wszelkiej chwały
Tyś nam Zbawcą z nieba dany.
Wszelkie hołdy Ci składamy,
Wierność swoją przyrzekamy!*

A. Myszak

ZESPÓŁ SZKÓŁ IM. JANA KOCHANOWSKIEGO W WIERZCHOWISKACH DRUGICH

ŚLUBOWANIE 23 PAŹDZIERNIKA 2020 R.

Pandemia koronawirusa wpływa na nasze życie każdego dnia. Dotykają nas przykre ograniczenia, zakazy i nakazy. Nie znaczą to jednak, że mamy się poddawać.

Tegoroczne Ślubowanie uczniów klasy pierwszej Zespołu Szkół im. Jana Kochanowskiego w Wierzchowiskach Drugich miało niezwykle charakter. Z powodu pandemii COVID - 19 odbyło się w reżimie sanitarnym, bez udziału rodziców oraz całej społeczności szkolnej. Uczniowie przedstawili program artystyczny, w którym zaprezentowali swoje umiejętności recytatorskie i wokalne. Następnie złożyli uroczyste ślubowanie na sztandar szkoły i dostąpili zaszczytu pasowania na ucznia, którego dokonał dyrektor Piotr Jaskowski. Otrzymali pamiątkowe dyplomy i birety. Od tej chwili stali się prawdziwymi uczniami ze wszystkimi przywilejami i obowiązkami uczniowskimi.

Uroczystość na pewno bardzo długo pozostanie w pamięci wszystkich uczestników.

Bożena Szostek

Z ŻYCIA ZESPOŁU SZKÓŁ IM. JANA PAWŁA II W STOJESZYNIE PIERWSZYM

KONKURS „NASZE RADY NA ODPADY”

Organizatorami konkursu byli wychowawcy świetlicy szkolnej.

W konkursie wzięli udział uczniowie z klas I – III. Nadesłane prace pokazały, że problemy ochrony środowiska są bliskie sercom naszych uczniów oraz, że doskonale wiedzą jak segregować śmieci.

Uczniowie wykazali się talentami plastycznymi pomysłowością i kreatywnością, a nawet uzdolnieniami literackimi.

Wszyscy uczniowie, którzy wzięli udział w konkursie zostaną nagrodzeni celującymi ocenami i pozytywnymi uwagami przez wychowawców.

Wyróżnione prace:

„**Moje rady na odpady**”- przestrzenna praca plastyczna : Milena Kędra ucz. kl. I

Plakat „**Lubimy segregować i to promować**”:
Faustyna Kołpa ucz. kl. I, Julia Wójtowicz ucz. kl. II, Marcel Misiak ucz. kl. II

Wiersz o tematyce ochrony środowiska:
„**Wszystkie dzieci segregują śmieci**”: Julia Walczak ucz. kl. III

Gratulujemy!
Dorota Rząd
Ewa Kamińska – Rząd

OBCHODY ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI

„*Naród, który nie zna swojej przeszłości, umiera i nie buduje przyszłości.*”
Jan Paweł II

Powyższe słowa są nadal aktualne i ważne dla każdego patrioty. Zachęcają do poznania swoich korzeni i zagłębienia się w trudną historię naszego kraju. Podkreślają rolę Polaków we wspólnym budowaniu lepszej przyszłości.

Patriotyczny tydzień:

Poniedziałek (09.11.2020 r.) – wysłuchanie przez uczniów (kl. IV-VIII) wykładu przygotowanego przez pana Marka Mazura „ Społeczność gminy Modliborzyce w drodze do wolności w latach 1914-1918”.

Pasjonat historii udzielił odpowiedzi na pytania: Jak wyglądała droga do niepodległości z punktu widzenia mieszkańców dzisiejszej gminy Modliborzyce? Jakże przeżywali trudności? Jakże ważne wydarzenia miały miejsce na naszych terenach?

Opowiedział o burzliwych dziejach zmagania o wolność. Jego barwna i niezwykle sugestywna gawęda przeniosła zaintrygowanych słuchaczy w patriotyczną podróż w przeszłość.

Wtorek (10.11.2020 r.) – godz. 11:11 wspólne odśpiewanie on-line „Mazurka Dąbrowskiego” przez całą społeczność szkolną (włączenie się w akcję MEN „Szkoła do hymnu”).

Środa (11.11.2020 r.) - udział uczniów (kl. IV-VIII) w I Ogólnopolskim Dyktandzie na Święto Niepodległości. Dochód z konkursu zostanie przeznaczony na wybrane przez piszących cele charytatywne i społeczne. Uczniu! Rodzicu!

Wesprzyj potrzebujących w duchu patriotyzmu!

Zrób coś dobrego dla potrzebujących, dla języka ojczystego i dla siebie samego!

Okaż szacunek tym, którzy walczyli za Ojczyznę!

Pokaż, że doskonale znasz język polski!

Środa (11.11.2020 r.) - obejrzenie przez uczniów starszych klas filmu „Niepodległość” (15:10 - TVP Polonia, 20:05 TVP Historia, 12:20 TVP1). Walkę o odzyskanie niepodległości i trud budowy państwa przedstawiono w nim przez pryzmat bezcennych materiałów archiwalnych z lat 1914-1923. W dokumencie pokazano rodaków, którzy na frontach I wojny światowej walczyli z nadzieją, że konflikt zakończy się powrotem ojczyzny na mapę Europy i świata. Film jest też swoistą kroniką życia społecznego, kulturalnego i gospodarczego tamtego okresu.

Czwartek (12. 11.2020 r.) - dzielenie się uwagami i spostrzeżeniami na temat obejrzanego filmu. Redagowanie recenzji na lekcjach języka polskiego przez uczniów starszych klas.

Piątek (13.11.2020 r.) - udział uczniów (kl. IV-VIII) w quizie patriotycznym w aplikacji Teams. (Pytania będą dotyczyły wykładu pana Marka Mazura, hymnu, dyktanda i filmu. Dla najlepszych przewidziano nagrodę: ocenę z historii – 50 % poprawnych odpowiedzi – bardzo dobry, co najmniej 75% poprawnych odpowiedzi - celujący).

W quizie online wzięło udział 35 uczniów z klas IV– VIII. Największą wiedzą historyczną wykazali się:

Emilia Dziewa Kl. IV, Konrad Urban Kl. V, Olga Żurawicz, Zuzanna Dziewa Kl. VI, Jolanta Krzysztóń, Adam Krzysztóń, Julia Dziewa, Mateusz Jaskowiak Kl. VII, Tomasz Wieczorek, Kacper Kapusta, Aneta Luks, Julia Widz, Sebastian Suchora, Patryk Suchora Kl. VIII.

Gratulujemy!

Alicja Wołkowicz
Agnieszka Gorczyca
Jolanta Zbiżek

DZIEŃ PAPIESKI

W tym roku pod hasłem „Totus Tuus” obchodzony był jubileuszowy XX Dzień Papieski. Hasło tegorocznego Dnia Papieskiego – to wezwanie biskupie Karola Wojtyły oznaczające „Cały Twój” i wyrażające

TOTUS TUUS

Jego pełne zaufanie wobec Boga i Maryi, a w konsekwencji do człowieka i całego świata.

Z tej okazji w naszej szkole odbyły się katechezy poświęcone Świętemu Janowi Pawłowi II i jego wezwaniu , powstała

gazetka okolicznościowa upamiętniająca ten dzień. Zaś uczniowie młodszych klas, w hołdzie patronowi szkoły, zaśpiewali piosenki przy pamiątkowej tablicy. Starsi uczniowie przygotowali oprawę liturgii Eucharystycznej, która odbyła 11.10.2020r.w kościele parafialnym w Brzezinach Stojeszynskich.

Po uroczystej Mszy Świętej wszyscy zgromadzeni w kościele udali się pod pomnik Jana Pawła II, gdzie przedstawiciele uczniów na czele z panią dyrektorką złożyli kwiaty i znicze jako podziękowanie dla Tego, który zawsze wskazywał nam drogę ku temu , co piękne i dobre.

Samorząd Uczniowski

JUDO TEAM MODLIBORZYCE

W roku 2020 zmagania sportowe przysłoniła i skomplikowała pandemia koronawirusa. Odbywały się tylko najważniejsze starty naszych zawodników, wielokrotnie jednak były one odwoływane i przekładane na inne terminy. 22 lutego 2020 r. dwie nasze grupy ruszyły do rywalizacji sportowej. Starsza grupa wzięła udział w International Judo League w Krakowie, gdzie swoją wysoką formę potwierdziła Natalia Wala, zdobywając brązowy medal.

osób, niestety, nie zostały wykorzystane a pozostał nam po tym tylko przepiękny album, który został wydany specjalnie na tę okazję.

Młodsza grupa udała się do Niechobrza, rywalizując w: Fight-Fun Judo Cup zdobywając grad medali.

Na przełomie lutego i marca w Warszawie był rozgrywany Puchar Świata Seniorów w Judo. Startu jednak nie może zaliczyć do udanych, trener naszego klubu Sebastian Rogoź odpadł z turnieju w walkach eliminacyjnych.

Jadąc na kolejne zawody z cyklu Pucharu Świata, który miał odbyć się w Zurychu, w połowie trasy otrzymał wiadomość od organizatorów, o odwołaniu turnieju, co były dla Sebastiana kolejnym rozczarowaniem. 27 kwietnia 2020 r. klub miał przeżywać hucnie swoje 10 lecie działalności. Jednak obostrzenia, jakie panowały w naszym kraju, uniemożliwiły nam świętowania tej wielkiej uroczystości. Przygotowania i trud

Również cykliczny turniej przeprowadzany z okazji Dnia Dziecka musieliśmy odwołać ze względu na zdrowie naszych zawodników i osób zaangażowanych w całe to przedsięwzięcie. Nadeszły wakacje okres obozów i zgrupowań, gdzie co roku wysyłaliśmy na szkolenie kilkunastu naszych zawodników. W tym roku tylko jedna z naszych najstarszych zawodniczek Natalia Wala wzięła udział w zgrupowaniu Kadry Wojewódzkiej w Waplewie. Po wakacyjnej przerwie wróciliśmy w ścisłym reżimie sanitarnym do zajęć w naszym klubie.

W pierwszy weekend października przed drugą falą pandemii koronawirusa udało się wystartować trenerowi Sebastianowi i wychowance klubu Judo Team Modliborzyce Katarzynie Śmietanie w Mistrzostwach Polski Seniorów, gdzie obydwoje wywalczyli IX miejsca. Następnym przystankiem turniejowym to Eliminacje do Mistrzostw Polski Młodzików w Warszawie, które zostały przełożone z 5 września na 10 października. Na turnieju świetnie zaprezentowała się Natalia Wala, która wywalczyła brązowy medal, a tym samym kwalifikację na finały Mistrzostw Polski Młodzików, które zostaną rozegrane (o ile wirus nie pokrzyżuje planów) 12 grudnia 2020 r. w Poznaniu.

Jak sami Państwo zobaczycie, nawet nasz kalendarz nie będzie taki jak dawniej. Ze względu na pandemię musieliśmy ograniczyć kontakty między grupami i kilkanaścioro dzieci nie było podczas sesji fotograficznej. Dziwić może fakt, że w roku 2020 nasi najmłodszy zawodnicy rzadko brali udział w zawodach rangi wojewódzkiej czy ogólnopolskiej, jednak wszystkie zaplanowane zawody, jakie mieliśmy w planie zostały odwołane. Cieszy nas jednak fakt, że grupa naborowa, jaka powstała w tym roku, tak chętnie i licznie uczestniczy w zajęciach organizowanych przez nasz klub. Widać, że dzieciom brakuje wysiłku fizycznego, spotkań z rówieśnikami. Podczas naszych zajęć młodzi adepci wykazują ogromne zaangażowanie i zainteresowanie, dlatego postanowiliśmy zwiększyć ilość treningów sportowych. Również dorośli znajdują coś dla siebie w zajęciach ogólnorozwojowych, wzmacniając swoją kondycję, redukując stres, podwyższając sprawność fizyczną, w każdy wtorek i czwartek o 18:30.

**Chcesz zapisać swoje dziecko na judo?
A może sam masz ochotę potrenować?
Dołącz do naszego Team'u!
W razie jakichkolwiek pytań prosimy o kontakt
z trenerem Sebastianem - nr. telefonu 665-882-362**

SUKCES KOBIET NA OBCASACH „KOBIEТЫ GOSPODARNE WYJĄTKOWE”

W piątek 2 października 2020 roku odbyła się Gala Finałowa wojewódzkiego konkursu „Kobieta Gospodarna Wyjątkowa” zorganizowanego przez Departament Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego. Motywem przewodnim tegorocznej edycji konkursu było lubelskie jabłko.

W Lubelskim Centrum Konferencyjnym 3-osobowa reprezentacja naszego modliborzycckiego KGW odebrała nagrody, które wywalczyły w zamojskim półfinale konkursu: waznik 10l, 2 patelnie elektryczne, salaterki i pojemnik termoizolacyjny. Następnie panie z „Szarlótką tradycyjną”, „Deserkiem jabłuszkowe marzenie na chmurce” oraz „Pajakiem wielkanocnym” udały się do Centrum Spotkania Kultur w Lublinie, aby wśród licznej konkurencji powalczyć w finale konkursu we wszystkich 3 kategoriach. Po 4 półfinałach w Lublinie, Zamościu, Chełmie i Łukowie na Galę Finałową zgłosiły się przedstawicielki aż 128 Kół Gospodyń Wiejskich z województwa lubelskiego.

Konkurs został objęty Honorowym Patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polski Andrzeja Dudy oraz Pierwszej Damy Agaty Kornhauser-Dudy, która osobiście uczestniczyła w tej uroczystej Gali i niejednokrotnie w swoim przemówieniu podkreślała rolę Pań z kół gospodyń wiejskich w pielęgnowaniu i kultywowaniu tradycji oraz obyczajów lubelskiej wsi.

Uczestnicy Gali Finałowej mieli okazję skosztować potraw wpisanych na Listę Produktów Tradycyjnych. Nie zabrakło też wspaniałej oprawy muzycznej – na scenie wystąpili m.in.: męski zespół śpiewaczy „Majdaniacy” (gmina Szastarka), odbyły się koncerty: Zespołu Tańca Ludowego UMCS w Lublinie im. Stanisława Leszczyńskiego oraz Zespołu „Leszczyniacy” ze Świdnika. A całość zwieńczył recital pani Alicji Majewskiej, która m.in. odśpiewała utwór „Być Kobietą”.

Gdy wreszcie nadszedł czas ogłoszenia wyników – emocje wśród obecnych pań sięgały zenitu. Nie da się ukryć, że i nasze panie po

Deserek
"Jabłuszkowe
Marzenie na
Chmurce"

Szarlotka
Tradycyjna

zdołały zdobyć II miejsce w konkursie na najpiękniejsze „Rękodzieło – piękno tradycji we współczesnym świecie”. Stojąc tam - na scenie - z czekaniem na 2 000 zł nasze przedstawicielki po cichutku szeptały do siebie: „Lepszego prezentu na roczek naszego koła nie mogłyśmy sobie wyobrazić”, „Sukces”, „Mamy to” – i choć nie było widać spod maseczek ochronnych uśmiechów to oczy Pań kipiały radością i szczęściem.

Pomysłodawczynią pajaka była jedna z naszych członkiń, która z czasów dzieciństwa pamiętała, w jaki sposób jej babcia wykonywała tę ozdobę domu. I choć w dzisiejszych czasach nie łąda wykonaniem jest zdobycie słomy „nie po kombajnie”, do naszych głów wpadł pomysł

Pajak Wielkanocny

wykorzystania trzciny wodnej. To właśnie ona była głównym składnikiem do wykonania tej konkursowej ozdoby. Do połączenia poszczególnych części użyliśmy sznurka jutowego – to z niego upleciony został także uchwył. Całość dopełniły kolorowe kwiaty „pompony” z bibuły oraz wyduszki z perliczych jajek nakrapiane farbą. Gotowy Pajak pojechał na finał konkursu na stojaku z dodatkowymi detalami – na jutowym sznurku za pomocą drewnianych spinaczy przyłączone zostały zdjęcia upamiętniające poszczególne etapy pracy przy jego tworzeniu.

Wszystkim, którzy w nas wierzyli i wspierali nas dobrym słowem i chociażby przysłowiowym „trzymaniem kciuków” bardzo serdecznie dziękujemy i obiecujemy, że będziemy starać się nadal Was

zaskakiwać.

Zarząd KGW „Wysokie Obcasy”
w Modliborzycach

WKRĘĆ SIĘ W POMAGANIE

Zbierasz nakrętki plastikowe? Nie wiesz gdzie je zostawić? Ruszamy z akcją #DlaMai #WkręćSięWPomaganie

Czyste, suche i odpowiednio zabezpieczone (w zawiązanym woreczku/reklamówce) nakrętki, opakowania po Tic Tac, żółte jajka Kinder możesz zostawić w naszym nowym lokalu lub przewieźć je przez płotek u naszej członkini @Katarzyna Głęb na ulicy Piłsudskiego 58!!

Nakrętki możecie również zostawiać w Bibliotece u Kazimierza

w Modliborzycach.

Ponadto do akcji przyłączyło się Koło Gospodyń Wiejskich Dąbianki znad Źródeł - tam również pod

remizą OSP Dąbie lub pod domem Sołtysa

można zostawiać nakrętki!

ODBIERA MAMA PAULA
518 494 957

WSZYSTKICH
SERDECZNIE
ZAPRASZAMY
DO AKCJI !!!

NASZE GOŁĘBIE BYWAJĄ W BRUKSELI

Gołębie pocztowe swoją służbą w wojsku podczas II wojny światowej uratowały wiele ludzkich istnień, przenosząc meldunki z oblężonych miast i pól bitewnych. Są takie, którym za ich wyczyny postawiono pomniki, jak np. w Bredzie w Holandii. Ostatnią armią, która posiadała na służbie gołębie pocztowe była armia Szwajcarii. Obecnie ptaki te stanowią hobby dla licznych rzeszy hodowców na całym świecie, a zwycięzcy wyścigów gołębi pocztowych w takich krajach, jak: Chiny, Arabia Saudyjska, RPA czy Tajlandia są nagradzani kosztownymi nagrodami. Gołębie z wybitnych hodowli, zwycięzcy lub rodzice zwyciężskich ptaków stanowią łakomy kęs dla bogatych pasjonatów. Ostatnio hodowca z Chin zapłacił na

aukcji w Belgii za samiczkę 1,9 mln dolarów, co stanowi nowy rekord (poprzedni wynosił 1,5 mln dolarów).

Na naszym terenie działają hodowcy zrzeszeni w Polskim

Związku Hodowców Gołębi Pocztowych, którzy prowadząc swoje hodowle, poprzez selekcję świadomie rozwijają zdolności powrotolotne tych ptaków. PZHGP, chcąc podkreślić naszą przynależność do UE w każdej dziedzinie, organizuje Narodowy Lot Gołębi Pocztowych w Brukseli. Jest to finałowy lot kończący sezon wyścigów gołębi dorosłych. Niekwestionowanym mistrzem w naszym województwie tych długodystansowych lotów jest Pan Krzysztof Gajór ze Stojeszyna Pierwszego, którego podopieczne ptaki rokrocznie zdobywają czołowe lokaty w tych prestiżowych zawodach. Należy dodać, iż odległość z Brukseli do gołębnika w Stojeszynie wynosi 1.249 km, a jego zwycięska samiczka w tym roku pokonała tę trasę ze średnią szybkością 819 m/min. Dwuletnia samiczka Pana Krzysztofa wygrała w konkurencji 908 gołębi z naszego województwa, a z jego drużyny 3 z 5 wysłanych na ten lot uplasowało się na 2 miejscu w Okręgu Lublin. Tym razem zdobyte 2. miejsce drużynowo Pan Krzysztof nazywa 'pechowym', gdyż jeden z czołowych gołąbków zatrzymał się na nocleg u nieuczciwego hodowcy, który to pozbawił go obrączki kontrolnej. Tak więc do drużyny musiał być liczony ten czwarty w kolejności powrotu do domu. Aby zobrazować, jakiego wyczynu są w stanie dokonać gołąbki Pana Gajóra dodam, że start w Brukseli nastąpił w sobotę 1 sierpnia, o godz. 6:50 rano, a zwycięska gołębicą cieszyła oko hodowcy już następnego dnia o godz. 14:14 po południu.

W tym roku ze względu na pandemię nie odbędą się zimą wystawy zwyciężskich ptaków, na których ich właścicielom wręczane są nagrody i puchary. Gratulujemy Panu Krzysztofowi sukcesu tym bardziej, że nie jest to jego wyczyn jednorazowy. Ostatnio w Biuletynie Związkowym "Hodowca" ukazał się artykuł o jego osiągnięciach. Życzymy zdrowia i satysfakcji w uprawianiu hobby!

Andrzej Trójczak

OD SZWEDA DO BISURMANA

Małżeństwo z Pelagią z Zembrzuskich

W południowej części guberni lubelskiej nie brakowało zamożnych rodzin ziemiańskich. Co istotne, większość tych rodzin była ze sobą skoliigacana poprzez związki małżeńskie. Stałe wizyty, korespondencja, świadomość więzi rodzinnych była ważną częścią życia tamtejszego ziemiaństwa. Pomoc kuzynom przy zakupie majątku, swatanie przyszłych nowożeńców, udział w uroczystościach rodzinnych; wszystko to mieściło się w ramach życia rodzinnego i towarzyskiego. Wątpliwe, by Ignacy poznał Pelagię Zembruską bez pośrednictwa rodziny. W tym przypadku udział w swataniu przyszłych małżonków mieli znajomi Barbary z Bronieckich: stryjowie Pelagii Zembrzuskiej, Jan i Michał Zembrzusczy, dziedzice dóbr Mordy oraz Aleksander Ligocki, dzierżawiący wieś Bronice położoną niedaleko Puław. Sześćdziesięcioletni Michał Zembrzuczy był emerytowanym pułkownikiem wojsk Królestwa Polskiego, jako kapitan 2 pułku ułanów walczył w Powstaniu Listopadowym. Michał Zembrzuczy wstąpił się w zwycięskich bitwach pod: Stoczkiem, Wawrem, Dobrem i Grochowem, za co otrzymał odznaczenie *Virtuti Militari*.

Pelagia Wiktoryna Ludwika Zembrzuczy urodziła się 4 marca

1836 r. w dworze w Jaszczowie⁵⁴, wsi dzierżawionej w latach 1835-1839 przez Ludwika Zembrzuczy. Z kolei na płycie pomnika Pelagii Solman z Zembrzuskich widnieje data urodzenia 1839 rok. Jest to efekt pomyłki kamieniarza wykonującego płytę pomnika na warszawskich Powązkach. Rodzicami Pelagii byli Ludwik Zembrzuczy ur.1794 i Ludwika z Ligockich Zembrzuczy ur.1813 roku. Rodzicami chrzestnymi Pelagii byli Ludwika i Jerzy Popławscy i Jakub Zembrzuczy.

Pelagia i Ignacy poznali się około 1855 roku. Pelagia Zembrzuczy była wielką miłością Ignacego. Dziedzic Wolicy co tydzień słał listy do „najdroższej Pelanii”, „duszeki u kochanej”, „Pelasi najdroższej”. Jego „okazjonalne wizyty” w Brzeżicach były wówczas częste. Termin ślubu został ustalony na przełomie 1856-57

roku. Ignacy nalegał, by zaślubiny odbyły się „w niedzielę przewodnią” po Wielkanocy 1857 roku. Rodzice narzeczonej nie byli przeciwni małżeństwu, ale nie rozumieli pośpiechu i niecierpliwości przyszłego zięcia. Przed ślubem Ignacego i Pelagii nie sporządzono interczy majątkowej. Spadek Pelagii został określony po ślubie, latem 1857 roku. Zapewne nie obyło się bez sprzeczki z przyszłymi teściami, o czym wspominał Ignacy

w korespondencji z 23 marca 1857: „Ojca (Ludwika Zembrzuczy) przeprosić i podziękować - lecz nadto za wpływ Twój iż ślub nasz na czas dłuższy odłożony nie został... ja wierzę, że przyspieszenie ślubu o kilka tygodni czasem dla kogoś mogło być ambarasowaniem i nieuszczepianiem...”. Również proboszcz parafii Biskupice, z której wywodziła się narzeczoną, nie był przychylny „zbyt niemu pośpiechowi w zamiarach młodych”. Chodziło o wygłoszenie „pełnych” zapowiedzi. W przypadku ślubu Ignacego i Pelagii wygłoszono tylko jedną zapowiedź, co z wyrzutem odnotował dziekan Biskupic ksiądz Jan Pawelec⁵⁵.

Ponadto Ignacy Solman, jako mieszkaniec Galicji, musiał dostarczyć odpowiednie zaświadczenia potwierdzone przez biskupa diecezji sandomierskiej. Można sądzić, że w tych okolicznościach, przyszły pan młody, nawet jeśli wiedział, nie wspominał o „zbisurmanieniu” swojego pradiada. Proboszcz Biskupic początkowo nie chciał się zgodzić na obejście drogi prawnej, zapewne interweniował Ludwik Zembrzuczy, bo 21 marca kanonik Biskupic zdecydował się na „szybsze” udzielenie sakramentu”. Natomiast proboszcz parafii w Modliborzycach ksiądz Chryzogon Chojeński⁵⁶ nie widział problemu zarówno w ilości ogłoszonych zapowiedzi, jak też czytaniu zapowiedzi w Wielką Niedzielę. Ignacy opisał to zdarzenie: „Jakieś dobre miałem wczoraj przecucie gdy pojechawszy do Kościoła [św. Stanisława w Modliborzycach] - wzmówiłem się z Proboszczem tutejszym, któren bez żadnego wahania przystał na głoszenie zapowiedzi w Wielką Niedzielę, zatem tu wszystko załatwione”. Ignacy, mimo trudności, przeforsował swoje zamiary. Ślub Pelagii z Zembrzuskich i Ignacego Solmana odbył się 19 kwietnia 1857 roku w parafii św. Stanisława w Biskupicach. Świadcami ślubu byli stryjowie Pelagii Jan i Michał Zembrzuczy. Ksiądz Pawelec scharakteryzował nowożeńców: „...Ignacy Solman, dzierżawca dóbr Wolica, młodzian dwadzieścia ośm lat mający. Pelagia z Zembrzuskich w Brzeżicach przy matce mieszkająca lat dwadzieścia skończona mająca⁵⁷”. Nowożeńcy w podróż poślubną udali się do Warszawy. W stolicy ówczesnego Królestwa Polskiego mieszkali kuzyni Zembrzuskich, możliwe, że w jednej z warszawskich szkół żeńskich, pobierała naukę Pelagia. Ignacy z sympatią wspominał tę wyprawę i odwiedziny u przyjaciół: „Z podróży warszawskiej(...) znajomi życzyli nam połamania łóżka panieńskiego!!”. Ignacy Solman darzył Pelagię miłością, ale bynajmniej nie był typem zakochanego, podporządkowanego woli małżonki, romantyka. Na prośby małżonki teściowej-Ludwicy Zembrzuczy, by przybył do Brzeżic na spotkanie rodzinne, celem przedstawienie „szerszej familii” męża Pelagii. Ignacy odpisał: „...pragnąłbym tę niedzielę przepędzić jak zawsze swobodnie w domu a nie forować z pierwszą wizytą tam gdzie nikogo nie znam”. Z kolei na nalegania małżonki, by udał się do Brzeżic, odpowiedział: „Sprawy gospodarstwa tyżące nie pozwalają mi przyjechać, chyba żeby ciągle deszcz padał, lecz i tego znowu nie bardzo bym sobie życzył ponieważ od wczoraj deszcz pada i wielką różnicę w sprężeniu koniczyny i siana mi robi, do rozpaczki doprowadzając”. Dziedzic Wolicy był wykształconym realistą dbającym o sprawy doczesne i własne gospodarstwo, co w żaden sposób nie przeszkadzało mu być kochającym mężem i pełnym poświęcenia patriotą.

M. Mazur

Ciąg dalszy w kolejnym numerze *Wieści Gminnych*

⁵⁴ Metryki parafii Biskupice 35/1847/10/2.2.1/94 Księga urodzeń, małżeństw i zgonów.

⁵⁵ 7 Spis DL 1840, s. 81; Spis DL 1846, s. 15; Spis DL 1865, s. 11.

⁵⁶ Spis DL 1840, s. 93; Spis DL 1846, s. 23; Spis DL 1849, s. 23.

⁵⁷ Metryki parafii... Tamże.

"GROBY ZARAZY" - POCHÓWKI CHOLERYCZNE W XIX WIEKU NA PRZYKŁADZIE STOJESZYNA

Zagadnienie dziewiętnastowiecznych pochówków cholerycznych, czyli miejsc spoczynku ludzi zmarłych w wyniku epidemii jest obecnie tematem mało eksponowanym, właściwie zapomnianym. W chwili obecnej większość "groby zarazy" nie została w żaden sposób uczczona, a uznanie ich jako oficjalne stanowiska, które powinny być włączone do rejestru zabytków, wymagałoby dalszych, konkretnych badań. Podobnie zresztą rzecz ma się w przypadku pochówków ofiar z XX w. lub mogli żołnierzy poległych w czasie I i II wojny światowej, umiejscowionych w gminach dzisiejszego powiatu janowskiego. W obecnej publikacji rozważone zostały jedynie wydarzenia związane z pochówkami zmarłych w wyniku epidemii w XIX w. Bynajmniej nie musi to oznaczać, że wcześniej i później na terenie Stojeszyna, szerzej: gminy i parafii Modliborzycze czy też powiatu janowskiego¹ nie było przypadków wystąpienia zarazy.

Przykładowo, na terenie obecnego Stojeszyna² znajduje się kilkanaście miejsc, które zostały określone jako miejsca pochówku osób zmarłych wskutek epidemii, z czego poświadczonych jest jedynie kilka stanowisk. Dlaczego akurat w Stojeszynie pochówków cholerycznych (zarówno poświadczonych, jak też domniemanych) jest jednak więcej, niż w innych miejscowościach gmin Modliborzycze i Potok Wielki? Może wynikać to z położenia Stojeszyna - na skraju dwóch wspomnianych gmin oraz z ukształtowania terenu, bowiem sporo tu miejsc, które do dziś uznawane są za nieprzydatne pod względem rolniczym.

Śladów po XIX-wiecznych epidemii nie brakuje. Nie stwarza większego problemu odnalezienie takich miejsc, ale temat ten, jak wspomniano, nie jest często poruszany. Szkoda gdyż te zapomniane miejsca pochówku zmarłych do dziś skrywają w sobie piękną, choć poruszającą i smutną historię.

Cmentarze parafialne a cmentarze choleryczne

Przed założeniem obecnego cmentarza w Modliborzycach istniał cmentarz wokół "dawnego" kościoła w Słupiu. Wraz z powstaniem obecnej świątyni pw. św. Stanisława bpa, bogatych i "zasłużonych" parafian chowano w kościelnych kryptach, dla pozostałych wiernych wydzielono cmentarz parafialny, który w latach dwudziestych XIX w. okalano murem. Na cmentarzu (nawet w obliczu śmierci) też zaznaczały się różnice majątkowe i społeczne, bo mogiły zamożnych umiejscowiono w bardziej eksponowanej części cmentarza, samobójców najczęściej przy ogrodzeniu cmentarnym, a zmarłych w wyniku epidemii... tu już praktyka była zupełnie inna. Przede wszystkim rolę odgrywała uzasadniona obawa przed dalszym szerzeniem się zarazy, stąd konieczność umiejscowienia szczątków doczesnych ofiar epidemii w miejscu, które uznano za mało przydatne pod względem gospodarczym lub komunikacyjnym. Kremacja ciał zmarłych nie wchodziła w grę, zarówno ze względów "technicznych", a przede wszystkim - religijnych. Ofiary chorób zakaźnych starano się pochować we wspólnym grobie. Często rzeczywiście byli to członkowie jednej rodziny, ale nie było to regułą. Jedynie, co najczęściej łączyło tych nieszczęśliwych to ostatnie dni ich życia, które przerwała epidemia. Choroba przechodziła do nich zniemacka i zbierała szybko swoje żniwo. Nieszczęśliwie zarażony szczepem przecinkowca cholery zwykle nie mógł liczyć na żadną pomoc. Ze strachu odsuwali się od niego nawet najbliżsi. Zachowanie takie było poniekąd usprawiedliwione, bowiem głównym źródłem przenoszenia się tej bakterii są zarażeni wykazujący objawy zakażenia. Oczywiście nie bez znaczenia w rozprzestrzenianiu vibrio cholerae są też insekty oraz zbiorniki wodne (szczególnie powierzchniowe), zainfekowane wydzielinami osoby chorej.

Czas od zarażenia do pierwszych objawów wynosi od 12 do 48 godzin, po czym występuje nagle gwałtowna biegunka bez bólów. W ciągu kilku godzin chory może wydaląc kilka litrów płynu, co prowadzi do szybkiego odwodnienia organizmu. Wymioty występują w różnych okresach choroby, w zasadzie bez nudności i wysiłku ze strony chorego. Choroba trwa od 2 do 7 dni. W przypadku nie leczenia lub niewłaściwego leczenia śmiertelność wynosi do 50%. Warto odnieść, jaki procent śmiertelności niesie ze sobą obecna epidemia, która wszak wywołuje panikę i strach.

Z naszego punktu widzenia choremu łatwo jest pomóc. Przy zastosowaniu najprostszej kroplówki, czyli uzupełnienia wody i elektrolitów (zasad i soli) zdrowienie następuje szybko, ale w XIX wieku: niedożywienie, bieda były głównymi przyczynami rozwoju epidemii: Choroby gorączkowe zwłaszcza między ludem wiejskim się panoszą. Główną przyczyną jest brak żywności³.

Na jeszcze inne problemy wskazywali ówczesni medycy: W chałupkach, oprócz dymu, gdzie by się uwędzić było można, o dwóch małych okienkach (...) Wiele wsi znajduje się bez wody (...) do gotowania biorą z kanału, a do mycia nie mają (...) Często zdarzało się, że lekarstwa wylewali za ścianę, a kuracja kończyła się na wylewaniu wosku⁴. W pierwszej połowie XIX w. "konwencjonalna medycyna" też okazywała się bezsilna; zarażonych nakazano zamykać i leczyć podług nowo wtemczas wymyślonej metody. Dawano im wrzącą wodę jako napój. Jednakowoż zdaje mi się, że żaden z tych nieszczęśliwych tam i sposobem leczony nie wyzdrowiał⁵. Innym lekarstwem miał być alkohol spożywany zamiast śniadania, aby zarażone powietrze na czczy żołądek nie działało szkodliwie⁶. Niemniej ówczesni lekarze trafnie określali przyczyny powstawania epidemii i zalecali słuszną profilaktykę postępowania: Niezaprzeczalną staje się rzecz, iż nic bardziej nie sprzyja udzielaniu się tej choroby jak nieczystość (...) uwagę winniśmy zwracać co do schludności

ciała, jak też czystości pomieszczeń. Ważne jest zachowanie czystości powietrza, ciepła odzież, wystrzeganie się przemoczenia sukien i obuwia. Zaleca się posilenia ciepłym pokarmem płynnym. Unikać gromadzenia się w ciasnych szynkach i wszelkich miejscach licznego zetknięcia się osób różnego rodzaju⁷.

Problemem był jednak nie tylko całkowity brak dostępu ludności do literatury medycznej, chociażby ze względu na wysoki procent analfabetyzmu wśród ludności Królestwa Polskiego, ale przede wszystkim brak dostępu fachowej pomocy medycznej. Wprawdzie w XIX w. istniały szpitale w Janowie, Kraśniku, Zamościu, ale dostęp do nich dla ogółu ludności był praktycznie niemożliwy. Zresztą taki stan rzeczy nie dotyczył tylko powiatu janowskiego. Na ziemiach Królestwa Polskiego jeszcze do 1913 roku istniało 347 szpitali (больниц) z 10379 łózkami na 12 milionów obywateli. Lekarzy było 1960, z tej liczby tylko 349 pracowało na wsiach⁸.

Chorzy leżeli w domach, szopach, a nawet na ogrodach, nierzadko zanieczyszczeni wymiocinami, zwijający się z bólu i wstrząsani dreszczami: Choroba zaczynała się to od biegunki i wymiotów, to od gwałtownego rznięcia w brzuchu, w skutku którego chorzy bez przytomności na ziemię padali i z bólu aż ziemię gryzli⁹. Przebieg epidemii był szczególnie, budził strach, przerażenie nawet dla osób bliskich choremu, słaby więzi sąsiedzkie i rodzinne. Zarażeni cierpieli, a choroba w zastraszający sposób zmieniała ich wygląd: "Kurcze mięśniowe są nad wyraz gwałtowne, chorzy krzyczą głosem ochryplym, następnie występuje bezgłos (...), skóra przybiera barwę marmurową, pokrywa się potem, traci swą elastyczność i sinieje. (...) Na twarzy maluje się obraz przestachu, oczy, nos i policzki zapadają się, powieki tracą zwykłą ruchliwość i tylko do połowy zakrywają gasnące oczy¹⁰".

Chorem często nie było dane im nawet pojednać się z Bogiem przed śmiercią, kapłani także obawiali się kontaktu z chorymi, chociaż w przypadku proboszczów: ks. Chojeńskiego i ks. Siekierzyńskiego nie było zarzutów, że w obawie przed zarażeniem nie udzielił chorym sakramentów. Strach przed zarażeniem był wszechobecny. Trudno się dziwić, bo zaraza rozwijała się w zastraszającym tempie: Wybuchła niespodzianie cholera. Zaraz z początku umarło na nią dwóch ludzi, którzy dopiero trzeciego dnia znać dali i ratunku zażądali. (...) Wkrótce potem w przeciągu kilku godzin zachorowało na tę chorobę dziewięć osób, a w dalszym ciągu liczba chorych podniosła się aż do 38¹¹.

Choroba rozprzestrzeniała się szybko, budziła grozę i uśmiercała. Problemem stał się pochówek osób zmarłych w wyniku cholery. Z jednej strony panika, o której wspomniano powyżej i wszechobecna obawa przed zarażeniem, ale zwłoki zmarłych należało pochować. Pytanie tylko: gdzie? W jaki sposób? Jak zapobiec rozprzestrzenianiu się epidemii?

Do końca lat trzydziestych XIX wieku zdarzało się, że praktykowano pochówki na wydzielonej części cmentarza parafialnego, pod murem czy ogrodzeniem cmentarnym lub obok cmentarza, jeśli również znajdował się w znacznej odległości od zabudowań wsi lub miasta. W tym miejscu grzebano też innowierców, samobójców, obokrajowców, czyli osoby, wobec których stwierdzono, że z jakichś powodów nie mogą spocząć w poświęconej ziemi cmentarza parafialnego. Z czasem miejsce pochówku zmarłych podczas epidemii przekształcano w cmentarze wojenne.

W Prusach i innych księstwach niemieckich najszybciej wprowadzono oficjalne przepisy dotyczące postępowania w przypadku pochówków osób zmarłych na choroby zakaźne¹². Właściwie bez większych zmian przyjęto je w Rosji i Królestwie Polskim. Wytyczne postępowania w przypadku wystąpienia epidemii i pochówków osób zmarłych na cholera przedstawił lekarz Maciej Kaczkowski w swoich broszurach pt. "Wiadomości o cholera", "O poznawaniu, sposobach zapobieżenia i leczeniu choroby Cholera morbus zwanej"¹³. Broszury opisywały sposoby leczenia zarażonych chorobą zakaźną, a także postępowania w przypadku pogrzebów osób zmarłych wskutek epidemii cholery. Prace Kaczkowskiego zostały rozesłane do miast i samorządów województwa lubelskiego. Można więc utrzymywać, że w parafiach powiatu janowskiego stosowano się do zaleceń w nich zawartych.

Odnośnie miejsc spoczynku ofiar zarazy wytyczne były szczegółowe: Zwłoki zmarłych należy grzebać w jednej zbiorowej mogile, odizolowanej od innych grobów, najlepiej na oddzielnym cmentarzu otoczonym solidnym parkanem¹⁴. Grób musi mieć głębokość przynajmniej jednego sążnia (ok. 180 cm - przyp. aut.) z podłożem wysypanym niegaszonym wapnem. Warto zauważyć, jak wiele krzyży i kapliczek jest otoczonych parkanem. Oczywiście do obecnych czasów niejedno ogrodzenie wokół krzyża lub kapliczki przetrwało w formie symbolicznej, ozdobnej i niekoniecznie musi oznaczać dawne miejsce pochówku cholerycznego. Niemniej w wielu przypadkach jest to rzeczywiście miejsce spoczynku ofiar lub pojedynczej ofiary XIX-wiecznych epidemii. Jeszcze bardziej szczegółowe są zalecenia odnośnie postępowania z ciałami zmarłych: Ponadto nakazuje się, by ciała transportowano nocą i wyznaczoną drogą przez specjalnie przygotowanych do tego ludzi. Mają oni surowy zakaz dotykania zwłok. Ciała muszą być wkładane do trumien przy użyciu stalowych uchwytów (częściej jednak owijano je w całun - gieszło - przyp. aut)¹⁵.

Sam pochówek, nawet jeśli w obecności kapłana, odbywał się cicho, bez ceremonii. Tak, jak nakazywało prawo świeckie i kanoniczne. Nad grobem sypano niewysoki kurhan - mogiłę. Miejsce pochówku oznaczano dwu- lub trzyramiennym krzyżem - karawaką (in. krzyż morowy, krzyż epidemiczny)¹⁶. Po ustąpieniu epidemii krewni ofiar wznosili na nim krzyż lub kapliczkę lub pozostawiali, odnawiając karawakę. Bardzo rzadko stawiano w takich miejscach imienne nagrobki. "Groby zarazy" długo funkcjonowały w pamięci społeczności lokalnej były przez mieszkańców odwiedzane i "rekonstruowane".

W Stojeszynie Drugim istnieje do dziś miejsce oznaczone wykonaną z metalu karawaką z inicjałami tekstu modlitwy karawacznej (+ Z + D I A + B I Z S A B + Z + H G F + B F R S)¹⁷. Krzyżek został przybity na drewnianej figurze. Co ciekawe: do oficjalnego Rejestru Zabytków Nieruchomych gminy Modliborzyce wpisany jest tylko jeden cmentarz choleryczny, znajdujący się w Stojeszynie Pierwszym¹⁸, lecz nie jest oznaczony charakterystycznym krzyżem dwuramiennym. Dlaczego w tym i w wielu przypadkach, z czasem zaprzestano odnawiania karawak? Na to pytanie zapewne nie ma jednoznacznej odpowiedzi.

Zdarzało się, że w kolejnych latach takie cmentarzyska były wykorzystywane ponownie. Jak już wspomniano, mogiłę wykorzystywano też jako miejsce spoczynku innowierców lub poległych, nieznanymi miejscowym, żołnierzy, walczących w powstaniu

stycziowym lub podczas I wojny światowej. Niemniej większość mogił uległa zniszczeniu lub do dziś całkowicie zapomniana. Któż dziś wie, albo nawet chce dowieść, co oznacza tajemniczy stary krzyż albo kapliczka lub chociażby kopiec usypany wśród pól lub leśnych nieużytków? Z drugiej strony pamięć o miejscach spoczynku zmarłych przetrwała w formie lokalnych podań i legend. Wszak ktoś na pewno słyszał o "mrocznej legendzie" miejsca nazywanego "Piekło", już sama nazwa odstrasza potencjalnych przechodniów. Podobnie rzecz ma się, gdy wspomnienia bądź opowieści kierują się ku miejscom, gdzie "od zawsze było jakoś strasznie, a konie tam się płoszyły i zawracały".

Kiedy powstały groby choleryczne? Ile osób może spoczywać w "grobach zarazy"?

Na zadawane pytanie: kto właściwie jest pochowany "w bezimiennym grobie zarazy?", odpowiedź jest zbywana stwierdzeniem o braku źródeł pisanych i dawną, zapomnianą historią tego miejsca. Nie jest to do końca prawda. Osoby, które zmarły w XIX w. wskutek epidemii, wcale nie są anonimowe. Odstęp czasowy między XIX wiekiem a współczesnością też nie jest zbyt wielki. Wystarczy przejrzeć księgi parafialne, chociażby parafii Potok Wielki i Modliborzyce. Zmarli zostali przez proboszczów odnotowani z imienia i nazwiska.

Liczba zgonów odnotowanych w księgach parafialnych, w latach, gdy miały miejsce nawroty epidemii, jest wyższa (średnio o 20-25%) szczególnie w latach 1831, 1855, 1881, 1882.

Często w parafiach dawnej diecezji lubelskiej, obok stwierdzenia aktu zgonu parafian proboszczowie dopisywali krótką informację o przyczynie śmierci ("mór", "zaraza"). Czytając metryki z ksiąg parafialnych łatwo zauważyć, że pomór dotykał zwykle całe rodziny, zapewne mieszkające w jednym budynku; rzadko ofiarą moru była jedna osoba, częściej epidemia pozostawiała jedną lub dwie osoby mieszkające w "domu zarazy". Częściej także ofiarami były dzieci do lat dziesięciu (ponad 50% zmarłych). Należy

zaznaczyć jeszcze większą śmiertelność w przypadku noworodków, ale zgonów tych najmłodszych ofiar w ogóle nie odnotowywano lub zapisywano wyrywkowo. W księgach parafialnych nie ma wzmianek o zmarłych Żydach czy innych innowiercach, (przy czym w samych Modliborzycach połowę mieszkańców stanowili Żydzi)¹⁹. W skali całego terenu ziem polskich procent śmiertelności zmarłych na cholerykę wynosił 40,8²⁰.

W dziewiętnastym stuleciu epidemie kilkakrotnie nękały mieszkańców gmin Potok i Modliborzyce, powiat janowski, Lubelszczyznę, Europę. Ze szczególnym natężeniem epidemie zbierały żniwo w czasie wojen, gdy przez wsie i miasta powiatu przechodzili żołnierze walczących armii. Przede wszystkim jednak poprzedzały je lata nieurodzaju. Tak było podczas epidemii w 1814 roku. Taka sytuacja powtórzyła się w 1831 roku w czasie powstania listopadowego, gdy tragiczne wydarzenia poprzedziły nieurodzajny rok 1830²¹. Podobnie w latach 1844, 1848, 1851, 1852, 1853, 1855, 1866, 1867, 1872, 1873. Chociaż w końcu XIX wieku Naczelna Rada Lekarzy Królestwa Polskiego oficjalnie stwierdziła: Po roku 1873 choleryka już u nas nie było²², to informacje o jej występowaniu w powiecie janowskim i guberni lubelskiej pojawiają się jeszcze w latach 1882, 1883, 1892, 1900.

To, jak wiele ofiar nosiły ze sobą nawroty epidemii cholery w ówczesnym województwie (wówczas guberni) lubelskim, najlepiej obrazują dane statystyczne: w 1848 roku zachorowało 15039 osób, a zmarło 6547²³, w 1852 zachorowało 11034 osób - zmarło 4143²⁴, w 1853 zachorowało 2846 osób - zmarło 1241²⁵. Z połowy XIX w. pochodzi wspomniana już zbiorowa mogiła, umiejscowiona w Stojeszynie Pierwszym, toteż wzmiankę o epidemii z tego roku warto przytoczyć w całości: Połowa (tj. 37 tys. - przyp. aut.) wszystkich tych zgonów w 1855 roku w ogóle nie przypada na gub. Lubelską, gdzie, cholera w tym roku grasowała najsilniej, jak również i w sąsiednich z tą gubernią powiatach Galicyi²⁶. W 1867 zachorowało 4823 osób, a zmarło 2130²⁷, w 1873 zachorowało 1286 osób, a zmarło 506²⁸. W kolejnych latach nawroty zarazy przynosiły już mniejszą liczbę ofiar w skali regionu, ale pojedyncze przypadki zgonów opatrzone komentarzami: "mór" lub "zaraza" do roku 1900 pojawiają się jeszcze sporadycznie. W Stojeszynie są więc poświadczane nie więcej niż jeden czy dwa cmentarze choleryczne, domniemyanych mogił może być nawet kilkanaście. Ile szczątków ludzkich zawierają te pochówki? Może tam spoczywać jedna osoba, rodzina lub większa ilość zmarłych podczas silniejszego ataku zarazy. Miejsca pochówku często używane kilkakrotnie, z czasem poniekąd zmieniały swoją funkcję, bo z "grobow zarazy" stawały się grobami żołnierskimi, potem często zwyczajnymi obiektami sakralnymi.

Ciekawą i zupełnie zapomnianą przeszłość mają groby żołnierzy rosyjskich, umiejscowione na terenie gminy Modliborzyce. Jesienią 1914 roku, obok kościoła w Modliborzycach Rosjanie założyli przyfrontowy szpital zakaźny²⁹. Zmarłych w tym szpitalu pochowano we wspólnej mogile. Jest to więc wojenny grób ofiar zarazy (wówczas żniwa zbierała czerwonka i tyfus), a nie poległych na polu chwały.

Zapomniane groby i mogiły nie są krajobrazie gminy Modliborzyce czymś rzadkim. Historia "grobow zarazy" została zapomniana. Inaczej przedstawia się temat grobow żołnierskich z I i II wojny światowej. Te są w tradycji lokalnej dużo bardziej eksponowane, ich obecność jest powodem dumy i troski mieszkańców lokalnej społeczności. Temat mogił, w których złożono ofiary zarazy nie kojarzy się ze śmiercią bohaterów. Niesłusznie. Śmierć, jaką ponieśli ludzie dotknięci chorobą zakaźną i cierpienie, przez które przeszli, godna jest pamięci pokoleń.

B.Wójcik, M. Mazur

¹ Odnosząc się do terytorium janowskiego i gminy Modliborzyce należy zastrzec, że te jednostki administracyjne funkcjonowały w przeszłości w granicach innych niż obecnie.

² Obecnie granice gruntów należących do miejscowości Stojeszyn przebiegają inaczej, niż XIX wieku.

³ AGAD, WCP, sygn. 83, k. 35.

⁴ K. Łukasiewicz, Wspomnienia starego lekarza o czasach powstania listopadowego (1825-1831), Zamość 1937, s. 68-69.

⁵ S. Jabłonowski, Wspomnienia o baterii pozycyjnej artylerii konnej gwardii królewsko-polskiej, Poznań 1860, s. 29-31.

⁶ S. Goczałkowski, Wspomnienia z lat ubiegłych, Kraków 1862, s. 153.

⁷ "Kuryer Polski", 1831, Nr 490 (25 kwietnia), s. 539-540.

⁸ "Zdrowie", 1913, nr 12, s. 890.

⁹ J. Gołuchowski, Sposób leczenia cholery za pomocą zimnej wody szczęśliwym skutkiem uwięziony, Warszawa 1849, s. 37.

¹⁰ W. Palmirski, O cholery i walce z nią, 1905.

¹¹ J. Gołuchowski, Sposób leczenia cholery, op. cit., s. 31.

¹² Extra=Beilage zum Amtsblatt der Königlichen Regierung zu Danzig, 1831, Nr 30, s. 18; Amtsblatt der Königlichen Regierung zu Danzig, 1832, Nr 10, s. 89.

¹³ Wiadomość o cholery podana przez Radę Ogólną Lekarską Królestwa Polskiego, patrz: "O poznawaniu, sposobach zapobieżenia i leczeniu choroby Cholera morbus zwaną".

¹⁴ Tamże

¹⁵ Tamże

¹⁶ Samo słowo karawaka wywodzi się z Hiszpanii od nazwy miasta Caravaca de la Cruz. W XVI w. w tym rejonie zaczęto stosować krzyże z dwoma lub trzema ramionami dla oznaczenia grobu ofiar epidemii.

¹⁷ Litery oznaczające błogosławieństwo św. Zachariasza, patrz: P. Sczaniecki, Święty Benedykt, Kraków 2000, wyd. 3, s. 179-182.

¹⁸ Cmentarz epidemiczny, widnieje w rejestrze A zabytków nieruchomości województwa lubelskiego, jako jeden z trzech w województwie lubelskim; wpisany przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków dnia 27 grudnia 1993 r. (wówczas tarnobrzezkiego), Stojeszyn Pierwszy, działka o n-rze A/238.

¹⁹ B. Wasiuński, Ludność żydowska w Polsce w wiekach XIX i XX. Studium statystyczne, Warszawa 1930, s. 59.

²⁰ B. Dzierżawski, O. Hewelke, W. Janowski, J. Zawadzki, Cholera, jej najdawniejsze epidemie u nas, przyczyny, objawy, zapobieganie i leczenie, Warszawa 1892, s. 4.

²¹ M. Meloch, Sprawa włościńska w powstaniu listopadowym, PIW 1948, s. 36.

²² B. Dzierżawski, ..., Cholera, jej najdawniejsze..., op. cit., s. 13.

²³ "Tygodnik Lekarski" z 1848 roku.

²⁴ Tamże, 1852 r.

²⁵ Tamże, 1853 r.

²⁶ B. Dzierżawski, ..., Cholera, jej najdawniejsze..., op. cit., s. 7.

²⁷ "Tygodnik Lekarski" z 1867 r.

²⁸ Tamże, 1872 r.

²⁹ Szpital o numerze 100 lub 103.

URZĄD STANU CYWILNEGO W MODLIBORZYCACH INFORMUJE...

....w okresie od 30.09.2020 r. do 14.12.2020 r.

na ślubnym kobiercu stanęli:

- ❖ Adamczyk Adrian zam. Modliborzycy i Wielgus Magdalena zam. Modliborzycy
- ❖ Dudzic Ryszard zam. Godziszów Drugi i Dziadosz Beata zam. Modliborzycy
- ❖ Ferenc Michał zam. Zaburze i Rudnicką Katarzyna zam. Wierchowiską Pierwsze
- ❖ Kowalik Patryk zam. Modliborzycy i Piech Olimpia zam. Brzeziny
- ❖ Lewandowski Leszek zam. Modliborzycy i Wypych Barbara zam. Podborcze
- ❖ Lipski Przemysław zam. Janów Lubelski i Stanicka Urszula zam. Wierchowiską Drugie
- ❖ Łakomy Krzysztof zam. Józefów nad Wisłą i Różyło Ewelina zam. Wolica Kolonia
- ❖ Nowak Paweł zam. Grodzisko Dolne i Wołoszynek Edyta zam. Modliborzycy
- ❖ Tyra Adam zam. Janów Lubelski i Łata Emilia zam. Modliborzycy

Życzymy wszystkiego najlepszego na nowej drodze życia.

W tym samym okresie urodziło się 10 dzieci:

Bandurski Nikodem - Wolica Pierwsza
 Bielecki Konstanty - Stojeszyn Pierwszy
 Dąbek Adam Leon - Zarajec
 Giżka Alicja - Modliborzycy
 Kanteł Antoni - Wolica-Kolonia
 Nowakowska Martyna - Pasieka
 Pasztaleniec Amelia - Dąbie
 Rot Julian - Lute
 Sulowski Fabian - Dąbie
 Tylus Antoni - Wolica-Kolonia

...w tym samym okresie zmarło 28 osób:

Brankiewicz Jan (1954-2020) - Stojeszyn Drugi
 Brankiewicz Zofia (1929-2020) - Stojeszyn Drugi
 Chołody Adam (1959-2020) - Kolonia Zamek
 Ciołek Michałina Stefania (1927-2020) - Wolica Druga
 Dębniak Henryk (1932-2020) - Modliborzycy
 Dolecki Paweł Piotr (1976-2020) - Antolin
 Duda Marianna Alina (1938-2020) - Modliborzycy
 Gębala Stanisław Teodor (1952-2020) - Wierchowiską Drugie
 Giżka Helena (1937-2020) - Modliborzycy
 Hys Zofia (1939-2020) - Brzeziny
 Jarząbek Balbina (1925-2020) - Kolonia Zamek
 Jaskowska Zofia (1922-2020) - Modliborzycy
 Kasica Emilia (1931-2020) - Felinów
 Kobylarz Irminda Krystyna (1953-2020) - Dąbie
 Kolas Edward (1949-2020) - Wolica Druga
 Kołtyś Stefania (1938-2020) - Antolin
 Kowalczyk Kazimierz Bogdan (1948-2020) - Stojeszyn Drugi
 Lewandowska Zenobia (1939-2020) - Zarajec
 Lewandowski Kazimierz (1931-2020) - Dąbie
 Łokaj Jacek (1972-2020) - Kolonia Zamek
 Małek Jan (1950-2020) - Modliborzycy
 Pietras Krystyna (1954-2020) - Stojeszyn Drugi
 Piłkuła Janina Józefa (1932-2020) - Wierchowiską Pierwsze
 Różiński Józef Kazimierz (1931-2020) - Dąbie
 Szmit Wacław (1936-2020) - Słupie
 Szyszka Bogusław (1962-2020) - Zarajec
 Ślusarska Agata Cecylia (1932-2020) - Wierchowiską Drugie
 Wielgus Stanisław Karol (1937-2020) - Wierchowiską Pierwsze

W KRĘGU SZTUKI

Przez otwarte okno
I. Rowicka

Dane, dotyczące statystyki urodzeń i zgonów, podawane są na podstawie dokumentów otrzymywanych z innych Urzędów Stanu Cywilnego.

Barbara Jaskowiak

WIEŚCI GMINNE

Adres redakcji: Biblioteka u Kazimierza.
 Miejsko - Gminna Biblioteka Publiczna im. Kazimierza Zielińskiego
 ul. Piłsudskiego 63 B,
 23-310 Modliborzycy
Telefon: 15 8715 103
E-mail: wiescigminne1@onet.pl
Wydawca: Urząd Miejski w Modliborzycach
Druk: Drukarnia Standruk
Komitet redakcyjny: Wanda Trójczak, Marta Frączek, Katarzyna Pyć, Zuzanna Skoczyńska

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść artykułów oraz reklam publikowanych w „Wieściach Gminnych”. Zastrzegamy sobie prawo selekcji, skracania i adustacji nadesłanych materiałów.
 Dane osobowe oraz wizerunki osób znajdujące się w „Wieściach Gminnych” są dobrowolne. Podmiotami odpowiedzialnymi za nie są autorzy artykułów. Osoby, których dane dotyczą domyślnie wyrażają zgodę na ich przetwarzanie.

Projekt dla dzieci w wieku przedszkolnym

Mała Książka Wielki Człowiek

Zabierz dziecko do biblioteki
i odbierz książkę w prezencie
www.wielki-czlowiek.pl

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

ZAPARASZAMY DO
BIBLIOTEKI U KAZIMIERZA
PO ODBIÓR BEZPŁATNYCH
WYPRAWEK CZYTELNICZYCH
DLA PRZEDSZKOLAKÓW

Kinder
Mleczna Kanapka
PRZERWA
NA WSPÓLNE CZYTANIE

**Razem pomóżmy
małym bibliotekom**

Przynieś książki do wspólnego
czytania do naszej biblioteki,
a my prześlemy je dalej!

Szczegóły na www.kinder.pl